

MAR/APR 2016

SOLIA

THE HERALD
JACKSON, MI

VOL. LXXXI, No. 3-4

SOLIA

CHAIRMAN:
Most Rev. Archbishop
Nathaniel Popp

VICE-CHAIRMAN:
Right Rev. Bishop Irineu Duvlea

ENGLISH EDITOR / SECRETARY:
Rev. Fr. David Oancea

ROMANIAN EDITOR:
Rev. Fr. Dan Hoarste

STAFF:
V. Rev. Dr. Remus Grama
Mr. Mark Chestnut
Mr. Richard C. Grabowski

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039) is published bi-monthly for \$15.00 per year: United States, \$20.00 per year: Canada, and \$25.00 per year in other countries by The Romanian Orthodox Episcopate of America, 2535 Grey Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Periodicals postage paid at Jackson, Michigan, and additional offices. Phone: (517) 522-3656, Fax: (517) 522-5907. E-mail: solia@roea.org. Internet: <http://www.roea.org>.

POSTMASTER: Send address changes to: SOLIA — THE HERALD, P.O. Box 185, Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Photo submissions: Use high resolution/quality digital camera settings (at least 300 dpi).

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate of America.

CONTENTS

English Section

<i>Pastoral Changes</i>	2
<i>Resurrection Pastoral Letter 2016,</i> Archbishop Nathaniel	3
<i>St. Tikhon of Moscow's Gift to America,</i> Jesse Dominick	4, 6-7
<i>On the Convocation of the Holy and Great Council,</i> Ecumenical Patriarch Bartholomew	5, 7
<i>Episcopate Auxiliaries Conference</i> <i>Convocations</i>	8-9
<i>84th Annual Episcopate Congress Hotel</i> <i>Information</i>	10
<i>68th Annual ARFORA Congress, Adela M. Price</i>	10
<i>The Orthodox "Diaspora":</i> <i>Mother Church, Mission, and the Future,</i> Rev Dr Radu Bordeianu, et al	11, 14
<i>The Personal Mystery of Pascha,</i> M.C. Steenberg	12, 14
<i>Why is the Bride not "Given Away" by the Father</i> <i>in Orthodox Weddings?,</i> Archbishop Lazar (Puhalo)	13
<i>Financial Report</i>	13, 15
<i>Vatra Generations Appeal</i>	15
<i>Victor Pop Scholarship</i>	16
<i>Hierarchal Schedule</i>	16
<i>Letter from Transfiguration Monastery</i>	16

Romanian Section

<i>Scrisoare Pastorală La Invierea Domnului 2016,</i> I.P.S. Arhiepiscop NATHANIEL	17
<i>Rostul și folosul duhovnicesc al ascultării,</i> Paul Stolnician	18-19, 22
<i>Duminica, Pr. Vasile Răducă</i>	19, 22
<i>Icoana invierii</i>	20, 24
<i>Câteva sfaturi pentru citirea scrierilor</i> <i>Sfinților Părinți, Pr. Stephen Freeman</i>	21-22
<i>Familia Creștină - un mod de viață,</i> Diac. dr. Cătălin Grumeza	23-24
<i>Psalmul Mielului De Paște, Dumitru Ichim</i>	24

PASTORAL CHANGES

ORDINATIONS

POP, Daniel Teodor, was ordained into the Holy Diaconate on March 26, 2016, by His Eminence Archbishop NATHANIEL at St. Mary Church, Chicago IL, and attached to St. Mary Hierarchal Chapel, Grass Lake MI.

POP, Deacon Daniel Teodor, was ordained into the Holy Priesthood on March 27, 2016, by His Eminence Archbishop NATHANIEL at St. Mary Church, Chicago IL, and attached to St. Mary Hierarchal Chapel, Grass Lake MI.

ASSIGNED / ATTACHED

BICA, Rev. Fr. Florin, was released from his attachment to St. Mary Cathedral, Cleveland OH, and assigned Parish Priest of Holy Trinity Church, Youngstown OH, effective April 1, 2016.

ENACHE, Rev. Fr. Constantine, was attached to Descent of the Holy Spirit Church, Warren MI, effective March 1, 2016.

PARTIOC, V. Rev. Alexander, in his retirement, was released from his attachment to St. George Cathedral, Southfield MI, and attached to St. Theodora of Sihla Mission, Royal Oak MI, effective March 1, 2016.

POP, Rev. Fr. Daniel Teodor, was released from his attachment to St. Mary Hierarchal Chapel, Grass Lake MI, and assigned Parish Priest of Annunciation Church, Walker MI, effective April 10, 2016.

PREDĂ, Rev. Fr. Cristian Mihail, was assigned Parish Priest of St. Joseph of Maramures Church, Hazleton PA, effective April 23, 2016.

VESA, Rev. Fr. Ion, was attached to Sts. Michael & Gabriel Church, Middle Village NY, effective March 1, 2016.

SUSPENSIONS

MUNTEAN, V. Rev. Fr. Vasile, was suspended from all priestly duties, effective April 14, 2016.

DEATHS

NENSON, Protopresbyter Daniel, who was attached to St. George Church, Dysart SK, in his retirement, fell asleep in the Lord on February 23, 2016.

RESURRECTION PASTORAL LETTER 2016

+ NATHANIEL

**By the Mercy of God and the Will of the People, Archbishop of Detroit and the
Romanian Episcopate of the Orthodox Church in America**

To our beloved clergy, monastics and pious faithful
of our God-protected Episcopate,
Grace, Mercy and Peace from God,
and from us our fatherly love and hierarchal blessing.

Dearly Beloved:

CHRIST IS RISEN!

The resurrection of Jesus Christ from among the dead is the kernel of Christian faith. This is the early announcement of the Church; and it is the same today, and must be until the Lord comes once again.

Everything we believe, all that we teach, each creed we recite has the resurrection as the starting point. The importance of this witness cannot be understated.

St. Stephen, the first martyr, said in prayer at his stoning, “Lord Jesus, receive my spirit” (Acts 7:59). By this simple statement, he confirmed that he believed Jesus to be alive after his death, and that he had the power of forgiving sins; because he also said, “Lord, do not hold this sin against them” (Acts 7:60).

This earliest of witnesses confirms what was in the hearts and on the lips of all the followers of Christ: that he was alive and sitting on his throne of power in the heavens; that he was both God and man. This is the statement of Paul who was present at the stoning of Stephen: “Jesus not only died for us – he rose from the dead, and there at God’s right hand, he stands and pleads for us” (Romans 8:34).

The early community continued to witness to the resurrection of the Lord Jesus with great power, and they were all given great grace (Acts 4:33). They came together on the weekly day of the resurrection and prayed and sang with one heart and one mind. They received communion, sharing in one bread and one cup as a single body.

Today, these thousands of years later, the Church, the community of believers is still doing the same thing: proclaiming the risen Lord and sharing in the partaking of his body and blood. We come together at least once each week to confirm our belief in the Lord Jesus and his resurrection from the dead. All should come forward to the altar to receive his precious gift to us: eternal life.

Sometimes, we grow cool; we may forget the wonderful promises God has made to us. Our daily lives are filled with the cares and burdens of this life and concern for tomorrow. All of us need the Sunday celebration of the Lord’s resurrection; and, we especially need the annual great celebration of Holy Pascha that reminds us of the power of God and of his intention to come again.

The Lord promised his Holy Spirit to all who receive holy baptism. Jesus himself said that he is with us until the end of time. Thus, every man in every age can be sure that the witness of the early disciples is the same in the Church today, and that every man must hear this “good news” and live by it.

For those who need encouragement, listen to the words of St. Peter: “Without having seen him, you love him; though you do not now see him, you believe in him and rejoice with unutterable and exalted joy. As the outcome of your faith, you obtain the salvation of your souls” (1 Peter 1:8-9).

Let these words be our guide for the wonderful days when we celebrate the resurrection of our Lord. Let them also be our continuous reminder that belief in the resurrection is the key to the salvation of our souls and life eternal.

Christ is risen! Truly, he is risen!

May his resurrection bring you all the heavenly blessings promised to us and realized through the coming of our Lord on earth.

+NATHANIEL, Archbishop

ST. TIKHON OF MOSCOW'S GIFT TO AMERICA

The Monastery of St. Tikhon of Zadonsk

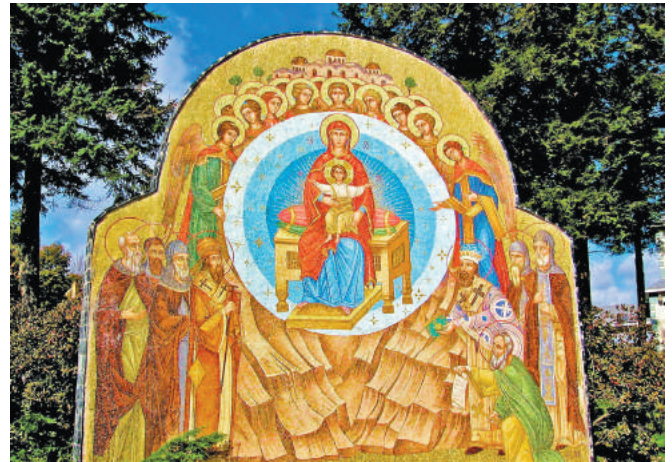
On September 26/October 9, the Orthodox Church commemorates the 1989 glorification of New Hiero-confessor Tikhon (Bellavin), patriarch of Moscow and all Russia. St. Tikhon is of course best remembered as the first Patriarch of Russia, elected in 1918, since the 1721 abolition of the patriarchate by Peter I. He guided the Church as a firm and steady anchor during the early years of the communist regime, suffering imprisonment in Donskoy Monastery from 1922 to 1923 for opposing the government's confiscation of Church property. He entered into repose on the great feast of Annunciation in 1925 and is considered a confessor of the Orthodox faith.

Before taking up the yoke of arch-pastor for the entire Russian nation, St. Tikhon served as a missionary bishop in the burgeoning American mission. He was appointed as bishop of the Aleutians and Alaska in 1898, and he traveled throughout America, visiting parishes, comforting the faithful, and consecrating new parishes. In 1905, he was raised to the dignity of archbishop and he relocated the center of the diocese to New York, before being called back to Russia in 1907.

One of his great and lasting achievements in America is surely the founding of St. Tikhon's Monastery in South Canaan, PA in 1905, named for his own patron, St. Tikhon the Wonderworker of Zadonsk. St. Tikhon's is the oldest Orthodox monastery in America; and throughout its 110 years, while it has known highs and lows, it has become a center of Orthodoxy in America, offering up countless liturgies and prayers as sweet incense before the throne of God, enjoying the presence of many saints, and, along with the seminary established in 1938, molding and refining innumerable servants of Christ's Church in the form of monastics, clergymen, and hierarchs. Every year, the monastic, seminary, and parish community of St. Tikhon's commemorates the Sunday nearest to St. Tikhon's October 9th feast as its "Founder's Day" with a festive liturgy and meal, to which all are warmly welcomed. St. Tikhon's is home to a rich history and a great many "treasures" of Orthodoxy, some known, some relatively unknown, which stand as a testament to the prayers and labors of our American apostle, St. Tikhon, and his continuing heavenly protection.

RELICS

St. Alexis Toth. St. Alexis was a Uniate priest from the Austro-Hungarian Empire, assigned to serve a parish in Minneapolis in 1889. Upon arrival in America, he found the Latin bishop quite hostile to Catholics of the Byzantine Rite, and found himself without a parish. By God's providence, this led to his reception into the holy Orthodox Church on March 25, 1891, after

which he worked tirelessly, delivering fiery sermons throughout all of America to bring thousands of Uniates into the true Church. He reposed in 1909, being laid to rest in the monastery cemetery at St. Tikhon's. Seven years later, his body was relocated to a special crypt built behind the Church. Today his relics lie in a reliquary on the right kliros in the monastery church, where all are welcome to venerate and pray to this faithful missionary of Orthodoxy in America.

Archbishop Arseny. The idea of founding a monastery on American soil belongs actually to Hieromonk Arseny (Chagovtsev), later the archbishop of Winnipeg, Canada. He arrived in America in 1902 to serve the parish of St. John the Baptist in Mayfield, PA, just a few miles from the future site of St. Tikhon's Monastery. He envisioned a monastery to serve the spiritual needs of the monastic clergy serving in America, and he eagerly promoted the idea to all who would listen. In 1905, he sought out land with St. Tikhon, and they eventually purchased the present property in South Canaan, PA, with Fr. Arseny becoming the monastery's first superior. St. Tikhon provided the necessary episcopal oversight and spiritual guidance, as well as financial support, while credit for the concept and physical labor in establishing St. Tikhon's Monastery belongs to Archbishop Arseny. After more service in America, Canada, Russia, and Serbia, Archbishop Arseny returned to Canada as the bishop of Winnipeg in 1926. In 1937, he retired to the monastery which he had founded, and the following year he founded the pastoral school which became St. Tikhon's Seminary. Archbishop Arseny, locally venerated as a saint in the Canadian diocese, is buried in a simple grave next to the chapel in the monastery cemetery.

Metropolitan Leonty. Metropolitan Leonty faithfully served the Church in America for many decades. He

Cont. on page 6

ON THE CONVOCATION OF THE HOLY AND GREAT COUNCIL

† Bartholomew

By the Mercy of God

Archbishop of Constantinople, New-Rome, and Ecumenical Patriarch

His All-Holiness Ecumenical Patriarch Bartholomew

To the Plenitude of the Church,

Grace and Peace from God.

Our holy Orthodox Church, adorned in purple and fine linen by the blood of her martyrs, the tears of her Saints, and the struggles and sacrifices of her confessors of faith, celebrates today her name day. Following a century-long struggle, this day was appropriately identified as the Sunday of O

thodoxy, marking the day in which truth shone and triumphed over falsehood through the veneration of holy icons as the bearers of the personal presence and divine grace of the incarnate Son and Logos of God and of His saints. In this way, it was acknowledged and proclaimed for all time that the Word became flesh and dwelt among us (John 1:14), honoring and sanctifying material creation and our body in order to render them partakers of the divine nature (2 Peter, 1:4), partakers in divine grace and life.

On the way to this great and salvific truth – which was attacked by those who refused to venerate holy icons – the triumph of truth over falsehood treaded along the same path followed by the Church from the beginning of her history, namely the truth of conciliarity. The distinction between truth and falsehood – orthodoxy and heresy – is not always easily discernible.

Even heretics believed, and continue to believe, that they possessed the truth; moreover, there will always be some who shall consider those who do not agree with their position as “heretics.” The Orthodox Church, in this case, recognizes only one authority: the Council of her canonical hierarchs. Beyond a conciliar decision, the distinction between orthodoxy and heresy is not possible. The Church’s dogmas and holy canons bear the seal of conciliarity. Orthodoxy is the conciliar Church.

The Orthodox Church has always emphasized this ecclesiological authority, and implements it faithfully on the local level. For centuries, this has also occurred on an ecumenical or pan-orthodox level; however, for

historical circumstances, it has been interrupted for quite some time. Today, we find ourselves in a position to officially announce from our ecumenical throne that, by the grace of God, and with the consent of all the Primate of the Holy Orthodox Churches, that **we will realize a decision taken more than fifty years ago and convene the Holy and Great Council of the Orthodox Church on the island of Crete on June 18-27, 2016.** The Council shall begin its work with a pan-Orthodox celebration of the Divine Liturgy in the Holy Church of Saint Menas, Heraklion, Crete, on the great and auspicious Feast of Pentecost. Deliberations shall proceed at the Orthodox Academy in Kolymbari, Chania. Our Modesty shall preside over the Holy and Great Council, with the other Primate of Orthodox Churches at our side; other hierarchs shall participate as members of the Council through the official delegation of these Churches.

The foremost and most important goal of this Pan-Orthodox Council shall be to teach that the Orthodox Church is the One, Holy, Catholic and Apostolic Church, united in the Sacraments—especially in the Holy Eucharist, in the Orthodox faith, but also in conciliarity. To this end, ongoing planning for the Council has occurred through a series of Preparatory Committees and Pre-Conciliar Conferences, ensuring the unanimous spirit of the Council’s decisions and that her message is conveyed in one voice and in one heart.

The issues—already delineated on a pan-orthodox level by the time the convocation of the Council was decided—that shall be reviewed by the Holy and Great Council primarily focus on matters relating to the internal operation and life of the Orthodox Church; for this reason, they must be immediately resolved. Moreover, there are issues pertaining to the relations of Orthodoxy with the rest of the Christian world, as well as the mission of the Church in our time.

We certainly recognize that the world awaits to hear the voice of the Orthodox Church on many pressing problems that humanity faces today.

However, it was deemed necessary that the Orthodox Church should first settle internal matters before speaking to or addressing the world, which is still considered her obligation. The fact that Orthodoxy will express its conciliarity on a global level after the passing of so many centuries constitutes a first and most decisive step that, by the grace of God, is

Cont. on page 7

St. Tikhon *Cont. from page 4*

was ordained to the priesthood in 1905 and became one of St. Tikhon's closest advisors. He became a bishop in 1933 and the primate of the American Metropolia in 1950, serving until his death in 1965. During his tenure, the first English-language parishes were opened and various pan-Orthodox initiatives were undertaken, including efforts to reunite the various Russian jurisdictions in the diaspora. He is remembered as a man of humility, prayerfulness, meekness, dignity, kindness, generosity, forbearance, thoughtfulness, sense of humor, vision, erudition and wisdom. He is buried behind the church at St. Tikhon's, and is considered a saint by many.

St. Tikhon's Monastery also knows the blessing of the relics of many other saints, including its revered founder St. Tikhon of Moscow, its patron St. Tikhon of Zadonsk, St. Panteleimon, St. John of Shanghai and San Francisco, St. Raphael (Hawaweeny), and many others, notably including a piece of the True Cross.

MIRACULOUS ICONS

She Who is Quick to Hear. The monastery church is home to a miraculous icon of the Mother of God "She Who is Quick to Hear" which hangs on the left side of the iconostasis. Upon its founding in 1905, the monastery was gifted with a copy of the miraculous icon of the same name from Dochariou Monastery on Mt. Athos, which is commemorated on November 9. This copy has also become known as a miraculous icon, through which the Mother of God especially deigns to help those couples who are unable to conceive. The icon, radiant in its beauty, travels throughout America to bring comfort, healing, and peace to the Orthodox faithful.

St. Anna. St. Tikhon's is also home to a miraculous icon of St. Anna painted in the Holy Land which began to stream myrrh in 2004. Subsequently traveling throughout America, St. Anna is also known for helping couples conceive, and also many miraculous healings. In the Fall of 2012, Archimandrite Athanasy (Mastalsky), the owner of the miraculous icon, relocated to St. Tikhon's Monastery. St. Anna is not currently streaming myrrh but she continues to emit a heavenly fragrance and to answer prayers. A Moleben to St. Anna is prayed in the monastery church every Sunday, and bottles of myrrh from the icon are available at the monastery....

WHERE SAINTS HAVE WALKED

In addition to Sts. Tikhon, Arseny, and Alexis, St. Tikhon's has been blessed with the ministry and prayers of several other venerable American saints.

St. Raphael of Brooklyn. St. Raphael (Hawaweeny) was born in Lebanon in 1860 and received his theological training in Halki and Russia. He came to America in 1895 to assist St. Tikhon, heading up the Syro-Arab Orthodox mission in America. On the third Sunday in Great Lent, 1904, he became the first

Orthodox bishop consecrated in America. In 1905, St. Raphael traveled to St. Tikhon's Monastery to dedicate the hundreds of acres upon which it sits, serving also the monastery's first Divine Liturgy. He was canonized at St. Tikhon's Monastery in 2000, and his relics currently lay on the property of the Antiochian Village in Bolivar, PA.

St. Alexander Hotovitsky. St. Alexander was born in today's western Ukraine and was ordained to the priesthood in San Francisco in 1896. He undertook vast missionary labors with the blessing of St. Tikhon both in America and later in Russia. He served as editor of the *American Orthodox Messenger*, and he visited St. Tikhon's Monastery on several occasions, leaving an intriguing account of the 1906 pilgrimage and consecration. He later served as the rector of Christ the Savior Cathedral in Moscow, and was arrested by communist authorities in 1937 which led to his martyric death.

St. Nikolai of Zhicha. St. Nikolai is one of the greatest saints of the twentieth century. Known as the New Chrysostom for his penetrating preaching, St. Nikolai brought much comfort to the suffering Serbian Church during the years of the Second World War. He too suffered, being imprisoned for two years at the Dachau concentration camp. St. Nikolai also served the Church in America, living at St. Tikhon's Monastery from 1951 until 1956 and teaching at the seminary, for which he served as rector in the 1955-1956 school year. It was in the St. Tikhon's Seminary building that this giant of Orthodoxy reposed on March 18, 1956.... The seminary chapel is dedicated to this memory.

Fr. Vasily Philipoff. One of St. Tikhon's Monastery's most intriguing "treasures" is the monk Archimandrite Vasily Philipoff who lived the quiet monastic life there from 1934 until his repose on March 29, 1986. Fr. Vasily seems to be mostly unknown—it is nearly impossible to find any information about him on the internet, but those who knew him in his decades of prayer and struggle at the monastery remember a saintly man. He served in various obediences but is best remembered as the bread baker for the monastery and for the orphanage that used to function also at St. Tikhon's. He communed as often as possible and always gave simple and direct advice: pray, work hard, be faithful in Church attendance, obey God's laws, and never hold anger against another man; and by all accounts, he lived his life thusly.

Igumen Gregory (Zaiens) who lived several years at St. Tikhon's with Fr. Vasily recalls: *As to his spiritual life, Fr. Vasily could be described as a pillar of Orthodox piety—blagochestie. He held that which was God's in honor; he had a holy, blessed, humble, fearless fear of God. He had assimilated this as a natural, organic part of his being. To live with such a person is a great lesson in the Orthodox way of life even if one is never given a word of instruction. There are a*

few small words which I remember that I could pass on. One time I asked Father: "What is the meaning of humility of wisdom?" He replied, "When you repent, you become humble and then God gives you wisdom." He once said in a sermon, "Some people say that if you read the Bible too much you will lose your mind. That is true. You will lose your carnal mind and get a spiritual one." Once after the evening service, I was going to venerate the central icon in the Church. Fr. Vasily who had served, was approaching the icon, so I waited. As he neared the icon and I looked at him, his physical appearance changed so that he physically looked somewhat smaller than he actually was. He looked extremely humble, and it seemed as though he was on fire with prayer.

Archimandrite Vasily is buried in the cemetery at St. Tikhon's where pilgrims can come to seek his intercession.

MUSEUM AND ICON REPOSITORY

St. Tikhon's is also home to a great many beautiful artifacts in its museum and icon repository, which traces the history of Orthodoxy in America and houses icons, vestments, and other Church items that date back several hundred years. The oldest of the 400 icons is from the fifteenth century. Among the most notable articles in the museum are a Gospel book gifted by Tsar Michael Romanov to a convent in Russia which dates to 1636, the mantia of St. Tikhon of Moscow from his time as the metropolitan of Moscow, vestments of St. Nikolai Velimirovich, and hand-written letters of St. Alexis Toth. The museum is an evangelical effort, as many non-Orthodox come out of an interest in art or history and learn about our holy Orthodox faith. The museum is open by appointment to all who are interested.

MONASTIC BROTHERHOOD

The monastery brotherhood, which has known sixty bishops, currently under its sixteenth abbot, Schema-Archimandrite Sergius (Bowyer), is growing and continues to serve the Church in America and beyond through its many endeavors including the St. Tikhon's Monastery Press and Bookstore, iconography, and support of the training of new clergy in the seminary through providing several professors as well as the church in which the seminary community prays and is shaped. Of course, the main task of a monastery is always to pray, which is a constant emphasis of Abbot Sergius. Perhaps the greatest treasure the monastery offers to America and to the world is the daily serving of the Divine Liturgy since 1905. Few places in America offer the holy Eucharist daily, and certainly none for as long as St. Tikhon's. The grace and power of the Divine Liturgy is inestimable, and the presence of Christ that is manifest in holy Communion sustains the world.

St. Tikhon's Monastery and Seminary sits on a quiet property in northwestern Pennsylvania surrounded by nature, ideal for fostering prayer, humility and love for God. St. Tikhon's is indeed a center of Orthodoxy

in America, ever being offered for the benefit of others who are always welcome to go on pilgrimage to experience the grace and many "treasures" of St. Tikhon's—St. Tikhon of Moscow's offering to America.

Article written by Jesse Dominick and published by Pravoslavie.ru on October 9, 2015.

On The Convocation ...

Cont. from page 5

expected to lead to the convening of further Pan-Orthodox Councils, soon thereafter.

Beloved brethren and children in the Lord,

Great historic events are guided by the grace of God, Who, ultimately, is the Lord of History. We might sow and labor; however, only God multiplies (1 Cor. 3:8). The Holy and Great Council of the Orthodox Church indeed constitutes a historic event and we therefore place our hope in God for its realization. **We call upon the Orthodox faithful in the world—clergy and laity—to pray to the Triune God that He may crown this event with His blessings, fortifying His Church to the glory of His name.** We live in critical times and the unity of the Church must serve as the example of unity for a humanity torn apart by divisions and conflicts.

The success of the Holy and Great Council concerns every member of the Church, who are invited to share their interests thereon. The texts that have been agreed upon on a pan-orthodox level and which have been submitted to the Holy and Great Council have already been made publicly available to every faithful of good will. These texts are not only intended to inform and update the faithful, but to also elicit their opinions and expectations of the Holy and Great Council.

Having announced this to the plenitude of the Orthodox Church throughout the world on this auspicious day, we pray that the Lord God bestow upon His Church and all of you His abundant grace and blessing, and to the world peace at all times in all ways (2 Thes. 3:16).

20 March, in the year of our Lord, 2016

† Bartholomew

Archbishop of Constantinople

Your fervent supplicant to God

Metropolitans John of Pergamon, Isaiah of Denver, Alexios of Atlanta, Iakovos of the Prince Islands, Joseph of Prikonisos, Meliton of Philadelphia, Emmanuel of France, Nikitas of the Dardanelles, Nicholas of Detroit, Gerasimos of San Francisco, Maximos of Selymbria, and Amphilochios of Adrianopolis.

ADDRESS CHANGE

Send your change of addresses to:
SOLIA, PO BOX 185
GRASS LAKE, MI 49240 USA
or solia@roea.org

EPISCOPATE AUXILIARIES CONFERENCE

CONVOICATIONS

IN CONJUNCTION WITH THE FAMILY LIFE CONFERENCE
PARTICIPANTS MUST REGISTER AT <http://roea.org/upcomingevent.html>

A.R.F.O.R.A.

In conformity with Article II, Section 2 of the By-Laws, we hereby convoke the

68TH ANNUAL A.R.F.O.R.A. CONGRESS
JUNE 23-26, 2016

Vatra Romaneasca, Grass Lake, Michigan

+NATHANIEL, Archbishop

Adela M. Price,
President

Deborah Moga,
Secretary

SCHEDULE OF EVENTS

THURSDAY, JUNE 23

- 12:00 pm Pre-Conference Committee Meeting / Brunch
- 2:00 pm On-site Registration
- 4:00 pm Executive Board Meeting
- 5:00 pm Opening Prayer Service / Family Picnic / Cookout

FRIDAY, JUNE 24

- 8:00 am Morning Prayers / Registration / ARFORA Coffee Shop
- 9:30 am ARFORA Meeting 1
- 11:00 am Vatra Generations Project and Panel Discussion
- 12:15 pm ARFORA Luncheon w/ Speaker: Mother Abbess Christophora
- 1:15 pm Heritage Center Tour
- 2:15 pm Bible Challenge – Book of Acts
- 4:00 pm ARFORA Meeting 2
- 5:30 pm Evening Prayers / Talk: Mother Abbess Christophora
- 7:00 pm Dinner / “Vatra Generations” Cultural Evening & Fundraiser

SATURDAY, JUNE 25

- 8:00 am Morning Prayers / Flag raising / ARFORA Coffee Shop
- 9:15 am ARFORA Meeting 3 / Workshop w/speaker
- 11:00 am Workshop w/speaker
- 12:15 pm Memorial Service for all Departed
- 12:45 pm Lunch / ARFORA Board Meeting
- 1:45 pm Vatra Tour
- 2:45 pm Vatra Service Project
- 4:30 pm Great Vespers / Confessions
- 7:00 pm Dinner / Dance

SUNDAY, JUNE 26

- 9:00 am Music Rehearsal / Confession
- 10:00 am Hierarchal Divine Liturgy
- 12:30 pm Banquet & Program / Awards: Bible Challenge & Scholarships

AMERICAN ROMANIAN ORTHODOX YOUTH

In accordance with Article III, Section 2, of the A.R.O.Y. Constitution & By-Laws, we convoke the

65TH ANNUAL A.R.O.Y. CONFERENCE
JUNE 23-26, 2016

Vatra Romaneasca, Grass Lake, Michigan

+NATHANIEL, Archbishop

Stephen Maxim,
President

John Avramaut,
Secretary

The Conference is open to all youth of the Episcopate.

SCHEDULE OF EVENTS

THURSDAY, JUNE 23

- 12:00 pm Pre-Conference Committee Meeting / Brunch
- 2:00 pm On-site Registration
- 5:00 pm Opening Prayer Service / Family Picnic / Cookout / Games / Vatra Olympics

FRIDAY, JUNE 24

- 8:00 am Morning Prayers / Registration / Flag raising / ARFORA Coffee Shop
- 9:15 am AROY – Workshop 1: Looking at Our History
- 10:30 am Break
- 11:00 am ARFORA/AROY/Brotherhood – Vatra Generations Project and Panel Discussion
- 12:15 pm Lunch followed by free time
- 1:15 pm Heritage Center Tour
- 2:15 pm Bible Challenge – Book of Acts
- 3:30 pm Break
- 4:00 pm AROY – Workshop 2: Understanding Our Present
- 5:30 pm Evening Prayers
- Talk: Mother Abbess Christophora
- 7:00 pm Dinner / “Vatra Generations” Cultural Evening & Fundraiser

SATURDAY, JUNE 25

- 8:00 am Morning Prayers/Registration/Flag raising / ARFORA Coffee Shop
- 9:15 am AROY Group Meeting – Envisioning Our Future
- 10:30 am Break
- 11:00 am Workshop: “How to be an Orthodox Family in Today’s Society”
- 12:15 pm Memorial Service for all Departed
- 12:45 pm Lunch / AROY Board Meeting / Free time
- 1:45 pm Vatra Tour
- 2:45 pm Vatra Service Project
- 4:30 pm Great Vespers / Confessions
- 5:00 pm Break / Free time
- 7:00 pm Dinner / Dance

SUNDAY, JUNE 26

- 9:00 am Music Rehearsal / Confession
- 10:00 am Hierarchal Divine Liturgy
- 12:30 pm Banquet & Program / Awards: Bible Challenge & Scholarships

---

ORTHODOX BROTHERHOOD U.S.A.

In accordance with Article III, Sections 1 & 2 of the By-Laws of the Orthodox Brotherhood USA, we hereby convoke the

48TH ANNUAL BROTHERHOOD CONFERENCE JUNE 23-26, 2016

Vatra Romaneasca, Grass Lake, Michigan

+NATHANIEL, Archbishop

Ronald Muresan,
President

Dorina Riscutta,
Secretary

Every Brotherhood member in good standing is entitled to attend, participate in the Conference’s work, and vote on all motions and in election of officers and delegates to the Congress. Any member in good standing may send the secretary names for the nominating committee to consider for next year’s Board and delegates.

THURSDAY, JUNE 23

- 12:00 pm Pre-Conference Committee Meeting / Brunch
- 2:00 pm On-site Registration
- 5:00 pm Opening Prayer Service / Family Picnic / Cookout / Games / Vatra Olympics

FRIDAY, JUNE 24

- 8:00 am Morning Prayers / Registration / Flag raising / ARFORA Coffee Shop
- 9:15 am Workshop 1: Family Christian Education (Baptism)
- 10:30 am Break
- 11:00 am ARFORA/AROY/Brotherhood – Vatra Generations Project and Panel Discussion

- 12:15 pm Lunch followed by free time
- 1:15 pm Heritage Center Tour
- 2:15 pm Bible Challenge – Book of Acts
- 3:30 pm Break
- 4:00 pm Workshop 2: Family Christian Education (Divine Liturgy)
- 5:30 pm Evening Prayers
Talk: Mother Abbess Christophora
- 7:00 pm Dinner / “Vatra Generations” Cultural Evening & Fundraiser

SATURDAY, JUNE 25

- 8:00 am Morning Prayers/Registration/Flag raising / ARFORA Coffee Shop
- 9:15 am Family Christian Education (Baptism, Chrismation, Eucharist)
- 10:30 am Break
- 11:00 am Workshop: “How to be an Orthodox Family in Today’s Society”
- 12:15 pm Memorial Service for all Departed
- 12:45 pm Lunch / Free time
- 1:45 pm Vatra Tour
- 2:45 pm Brotherhood Meeting
- 4:30 pm Great Vespers / Confessions
- 5:00 pm Break / Free time
- 7:00 pm Dinner / Dance

SUNDAY, JUNE 26

- 9:00 am Music Rehearsal / Confession
- 10:00 am Hierarchal Divine Liturgy
- 12:30 pm Banquet & Program / Awards: Bible Challenge & Scholarships

---

There will be activities and workshops throughout the Conference for THE ENTIRE FAMILY.

Child care available and youth activities planned.

CONFERENCE HOUSING OPTIONS

Baymont Inn

1540 Commerce Park Dr, Chelsea MI 48118
734-433-1600 / \$129 + tax and up
Discount code (ROEA) deadline – May 25, 2016

Comfort Inn

1645 Commerce Park Dr, Chelsea MI 48118
734-433-8000 / 800-916-4339
Call for availability and pricing

*Conference Workers have the option of staying on the Vatra grounds free of charge.

Volunteers Needed.

**Contact: Marie Avramaut by June 1:
avramaut5@aol.com**

84TH ANNUAL EPISCOPATE CONGRESS

Thursday, Sept. 1 – Sunday, Sept. 4, 2016
Vatra Romaneasca, Grass Lake, Michigan

SCHEDULE

Thursday

Clergy Conference / Episcopate Council Meeting

Friday & Saturday

Episcopate Congress Sessions

Sunday

Hierarchal Divine Liturgy / Closing Banquet

HOTEL INFORMATION FOR 2016 CONGRESS

(MENTION ROEA CONGRESS FOR RATE)

All hotels in Michigan are now non-smoking

Holiday Inn - Jackson (517) 789-9600
2696 Bob McClain Dr., Jackson (behind
MEIJER, North side of I-94 @ Airport Rd.)
Deadline: 08/08/2016

(Single King bed; 2 Queen beds)
Rate for both is \$119.00/night + 11% taxes.
(Single King Suite)
Rate is \$124.00/night + 11% taxes.
Fitness center, business center, indoor pool, free Wi-Fi.

Holiday Inn Express - Jackson (517) 788-6400
3506 Oneil Dr., Jackson
(South side of I-94 @ Airport Rd. exit)
Deadline: 08/08/2016
(Single King bed; 2 Queen beds; Suite w/whirlpool)
Rate is \$119.00/night + 11% taxes.
(If booking online use code RCG, this hotel only)
Free breakfast, indoor pool, free Wi-Fi.

Fairfield Inn - Jackson (517) 784-7877
2395 Shirley Dr., Jackson
(East side of US-127 near Red Lobster)
Deadline: 07/31/2016
(2 Queen beds)
Rate is \$119.00/night + 11% taxes.
Free hot breakfast, free Wi-Fi, indoor pool.

Hampton Inn - Jackson (517) 789-5151
2225 Shirley Dr., Jackson
(East side of US-127 near Red Lobster)
Deadline: 07/31/2016
(2 Queen beds)
Rate is \$149.00/night + 11% taxes.
Free hot breakfast, free Wi-Fi, fitness center, indoor pool.

68TH ANNUAL A.R.F.O.R.A. CONGRESS

With the blessing of His Eminence Archbishop Nathaniel, the National Board of A.R.F.O.R.A. welcomes all Ladies Auxiliaries of the Parishes and Missions of the Episcopate to the 68th Annual Conference at VATRA, Grass Lake, MI on June 23-26, 2016.

This is the fourth year we are having an All Auxiliaries Conference in conjunction with the Family Life Conference. This year the Conference will initiate the Special Episcopate Project "VATRA GENERATIONS," which is a call to the Romanian Orthodox faithful to support the restoration of the "Hearth" of the Romanian Orthodox Church. The theme of the celebration is: Honor the PAST, Serve the PRESENT, Prepare for the FUTURE.

In addition to the annual meetings of the Episcopate Auxiliaries—ARFORA, Brotherhood, and AROY—the Conference will focus on activities for the entire family. The program includes workshops on a variety of family-oriented themes, worship services, and opportunities to socialize with family and friends.

The role of ARFORA has been a vital part in the life of the Episcopate. Our aim is to bring the women together to fully participate in the Church, and to speak out as the voice of the women in the Episcopate. By working together we can expand our Faith into the communities, help the less fortunate, assist in religious education, provide opportunities for Retreats, and generate resources for the maintenance and growth of our Episcopate. Only as an organized group can we meet the challenges in today's society.

Come join us for a weekend of Spiritual growth and fellowship.

Adela M. Price
National A.R.F.O.R.A. President

Comfort Inn - Jackson (517) 768-0088
2435 Shirley Dr., Jackson
(East side of US-127 near Red Lobster)
Deadline: 07/31/2016
Std. Room (2 Queen) Rate: Single or Double occupancy \$100/night + 11% taxes
Suite (2 Queen) Rate: Single or Double occupancy \$105/night + 11% taxes
Free breakfast, indoor pool, fitness center.

THE ORTHODOX “DIASPORA”: MOTHER CHURCHES, MISSION, AND THE FUTURE

by Rev. Dr. Radu Bordeianu, Will Cohen, Rev. Dr. Nicholas Denysenko, Brandon Gallaher,
Rev. Dr. D. Oliver Herbel, and Kerry San Chirico

(This essay was sponsored by the Orthodox Theological Society in America's Special Project on the Great and Holy Council and published by the Orthodox Christian Studies Center of Fordham University.)

Among the issues to be heard by the Orthodox Churches at the June 2016 Great and Holy Council in Crete is the situation of the Orthodox diaspora. The Council will be working with the document on the diaspora promulgated by the fourth pre-conciliar gathering in Chambésy in June 2009. This document called for a swift canonical resolution to the current organization of the Church in the regions of the diaspora so it accords with Orthodox canon law and ecclesiological principles. The 2009 pre-conciliar gathering implemented a temporary solution by creating episcopal assemblies (2a) in regions of the diaspora to promote common action and witness to the unity of Orthodoxy without depriving the member bishops of their “administrative competencies and canonical character” (5). It is not immediately clear whether the June 2016 council will propose a permanent canonical solution or bless the continued work of the regional episcopal assemblies. In order to arrive at the canonical and ecclesiological ideal envisioned by the bishops in 2009, several issues and potential actions should be considered.

The first matter is the one of nomenclature. The notion of an Orthodox diaspora is questionable. Some Orthodox faithful retain strong connections to their native countries and Churches, but large numbers of the Orthodox faithful in these regions are either converts or are far removed from the identities of their immigrant forefathers. Inscribing a uniform diasporic identity upon all Orthodox of these regions may be convenient for summarizing their relationships with mother Churches, but it is problematic when one considers the reality of evolution in identity. The identities of many constituencies of these Churches are in a complex process of evolution. Many immigrants established deep roots in their new homes as citizens of their new countries who had arrived with a commitment to settling permanently and did not seek to return to their ancestral homelands. An honest assessment of diasporic Church life will also demonstrate development in congruence with local culture.

The reality of organic ecclesial development in regions outside the territories of the mother churches poses two immediate implications for the deliberations of the June 2016 council. First, there is a need to address the assumption of a kind of ecclesial “satellite” status of the Churches in the so-called diasporic regions. If these Churches have experienced organic internal

development since their original establishment, one can surmise that their conformance to the liturgical traditions of their respective mother Churches has also changed. The second implication is a product of the first: if one accepts the thesis that the regional Churches continue to adapt and grow organically, then continued acceptance of interim canonical remedies for their organization compromises mission. In other words, **the perception of diaspora Churches as satellite entities which depend on the mother Churches results in the absence of an anchor in mission, since the regional Churches must continue to propagate the mission of the mother Churches without reference to the conditions of local culture.**

Furthermore, a continuation of reliance on the mission of the mother Churches contributes to the hegemony of ethnic identity outside the context of the mother Church and therefore opens the door to ethnophyletism within Orthodoxy.

The 2009 pre-conciliar decision to organize the regional Churches into episcopal assemblies was designed to propel movement towards the emergence of permanent regional structures. Practically speaking, the regional assemblies call for the bishops to meet and work together, which requires them to rehearse the processes of formulating unified responses to local issues. This kind of local collaboration is an important aspect of being a local, canonical Church. Individual bishops are not free to act in ways that would compromise collaborative measures, and perhaps this was a healthy suggestion to promote synodality and cross-ecclesial accountability among the bishops (compare 2c with 5). Such efforts fall short of achieving the ideal, though, since the work of the episcopal assemblies lacks authority on account of the provisional status of the regional structures caused by the continued dependence of individual bishops on their mother Churches (5 and 6).

Here are **five suggestions presented to the June 2016 council for the Orthodox Churches of the diaspora to take the next logical step towards the establishment of canonical structures. First**, we encourage the bishops to consider discarding the word “diaspora” in describing Orthodoxy in these regions. Removing “diaspora” from the description of these Churches simultaneously honors their ongoing formation of identity and provides the space to end their

Cont. on page 14

THE PERSONAL MYSTERY OF PASCHA

by M.C. Steenberg

‘The life of believers contains in itself the mystery of Easter’.¹ So says St Leo the Great, Pope of Rome in the first half of the fifth century, in his Paschal homily at the Vigil of Holy Saturday. His words are captivating and inspiring, yet somehow mysterious, intimating a reality that we do not fully comprehend. Pascha exists in us, is alive in us, is realised in our very lives as Christian believers. Here is the mystery behind the Mystery. Somewhere, entwined with the thrall of our everyday existence, is the wonder of the Resurrection. The Paschal reality, says Leo, subsists in our own humble beings.

Can this be so? Can the greatest of all mysteries, the arch-wonder and the heart of the supreme Feast dwell in so frail a thing as our weak humanity? If the Christian community is awake to its own state of existence, the purity, unity, and ultimate sanctity of the Resurrection seem but a distant goal and a far cry from the reality of our present life. We are wont more readily to identify with the sentiment of Methodius of Olympus, who austere portended, ‘What a ship is to the land, that our present life is to that which is immortal’²—the waywardness of our sinful existence is as unstable and ill-grounded before the divine life as the storm-tossed ocean before the land. It seems that *especially* before the holiness of Pascha, with its bright joy and radiant imagery of the victorious Lord, do we see with greater clarity our own great distance from His perfection. Can it be we who ‘contain in ourselves’ the mystery of Easter? Can it be our ship-like existence, tossed about from one storm to the next, that somehow shows forth the great rock of stability that is the risen Christ?

Not all men have thought so. It has been written by authors innumerable that Easter is of all things the furthest from human reality, the one great spiritual external by which the carnal person may be lifted out of his ‘human’ subsistence and into that of the divine. Just as the sea can never be the dry land, so can sinful humanity never be of the same mould as that perfect stability that was made wholly manifest at the Resurrection. How great the influence this view has had on the modern world, how much of modern Christian spirituality is founded upon its basic premise.

Yet it is not the voice of the Church, not the voice of the Fathers. From its earliest days, the Church has proclaimed the unfathomable mystery of Pascha not as an addition to or cover for weak humanity, but as a fundamental change in the very nature of what it means to be human—a *new reality* brought to life in a *new man*, and thence among all humankind through our rebirth in Christ. Yes, fallen humanity still exists, and still exists as fallen; but since the moment of

the Resurrection this fallen humanity has existed in a manner never before known in the cosmos. Fallen humanity exists in deep, interior union with the God whom sin could not conquer, whom fallenness could not hold, whom death itself could not defeat. The Resurrection of Christ was not simply a reality ‘for Him’, but a reality for us through the fullness of His human nature. By His death and Resurrection, the very character of human existence was given new life.

Of this defining moment for the whole of mankind, Augustine of Hippo once wrote: ‘On the third day He rose again from the dead, the first-begotten for brethren destined to come after Him, whom He has called into adoption as sons of God, whom also He has deemed it meet to make His own joint-partners and joint-heirs’.³ It is in Christ’s Resurrection that human adoption into sonship with God is fulfilled, and this adoption was wrought precisely so that the true life of Christ might become the real and essential life of man. The Resurrection of the Son is the sign of the ultimate maturation, the full realisation of human nature. Wrote the emperor Constantine, equal to the Apostles: ‘No sooner had the radiance of the Saviour’s presence appeared, than justice took the place of wrong, a calm succeeded the confusion of the storm, and the predictions of the prophets were all fulfilled’.⁴

There is a beautiful, remarkably beautiful, depth to the inner reality which the Fathers connect to the Resurrection. Methodius likened the life of man to the voyage of a boat tossed about on a troubled sea; but we are reminded that we voyage through this life with Christ—Christ who walked on the sea, for whom the waters were as stable as dry land. We may be bound up in our sin, cast off like the prodigal who was not worthy even to be called a servant; but Christ’s Incarnation and Resurrection were wrought for our adoption unto God not as slaves, but as sons and daughters. Methodius knew that, in the risen Christ, the ship of human existence had found a new pilot. ‘Whence also the Word descended into our world, and was incarnate of our body, in order that, having fashioned it into a more divine image, He might raise it incorrupt, although it has been dissolved by time’.⁵

And so we return to that small phrase of St Leo of Rome: ‘The life of believers contains in itself the mystery of Easter’. Whence this mystery that we proclaim? In the Resurrection of the Son of God. How is it proclaimed in us? By the new life we are given as sons and daughters of the Father, brethren and friends of the Incarnate Word through the working of His Spirit—by the fact that, through the dark reality of our

Cont. on page 14

WHY IS THE BRIDE NOT “GIVEN AWAY” BY THE FATHER IN ORTHODOX WEDDINGS?

Perhaps several of you priests have been asked by a family to introduce the “giving away of the bride” by the father, into the Crowning service. However, people in Western cultures appear not to remember the meaning of this action. It is absolutely not permitted in the Orthodox Crowning service. The “giving away” of the bride was done because a woman was owned by her father until he gave her over to be owned by her husband. A woman had no self-identity. Her identity derived from the man who owned her, either as father or husband. We see the most direct meaning of this ritual in the honor killings practiced in Muslim societies.

Just the past few weeks in Pakistan, (1) a young husband and wife were tortured and had their throats slit by the woman’s family. The reason? She had married for love, and without her father’s permission. (2) Farzana Parveen was beaten to death by her father and brothers for having married a man of her own choice, without having been “given away” by her father to a man of HIS choice. (3) A 17 year old girl was burned to death by a man because her father refused to “give her away” to him.

It may also come as a surprise to realize that there are no wedding rings in the Orthodox service. In fact, the betrothal rings are exchanged at the back (narthex) of the Church before the couple walk (on their own, with no fathers accompanying them) into the nave for the marriage crowning. These rings are changed back and forth between the ring fingers of the bride and the groom as a testimony that both are entering into the betrothal of their own free will; the bride is not being “given away” by her father (a completely demeaning tradition which reduced the woman’s personhood).

We will explain later why the betrothal takes place immediately before the Crowning of the Marriage, and why the wedding crowns are changed between the heads of the bride and groom during the actual marriage service. For the moment, however, let us pay attention to the horrible condition under which women live in so much of the world. One crisis in Nigeria occurs when a woman is divorced by her husband. She is left to live in utter poverty, and even for a young, attractive woman, her condition is dire. She is shunned because she is no longer a virgin. Women and girls suffer immeasurably in so much of the world. They are demeaned, abused, raped and murdered at the whim of the men in their societies. We should certainly resist the pressure from some of our ill-informed people to introduce the de-humanizing and demeaning ritual of having the father “give the bride away” during the betrothal/wedding services. Fathers do not own their daughter, and the husband

does not become her proprietor by having her given to him by the father. Such structures are common in primitive societies such as Islam, but have no place in the Orthodox Church, which accords to women actual personhood.

Archbishop Lazar (Puhalo)

Originally published by the internet blog “Orthodox in the District” (<https://ryanphunter.wordpress.com/tag/archbishop-lazar-puhalo/>).

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTER

Constantine Nan, Carrollton, TX \$100.00
Gheorghe & Val Dumitrescu, Tallahassee, FL \$80.00
Psa Eugenia Cerghizan, Vadnais Hts, MN \$50.00

GENERAL DONATIONS

Holy Resurrection, Warren, OH \$1,125.00
(2017 Episcopate Assessment)
St Andrew, McKees Rocks, PA \$1,000.00
(Hierarch Travel Expense)
Lucian Pop, Farmington Hills, MI \$1,000.00
(Pop Scholarship)
Adrian & Maria Leu, Yonkers, NY \$222.20
(Vicar Travel Expense)
V Rev Fr & Psa Adrian Balescu, Miramar, FL \$200.00
M/M Alexa Mindea, Morton Grove, IL \$100.00
Steve & Kathy Miroy, Stafford, VA \$100.00
V Rev Fr Catalin & Psa Nicole Mitescu,
Pomona, CA (Pascha Donation) \$100.00
Maria Risca, Oakland Twp, MI \$100.00
Travelers Inc., Andover, MA \$50.00
Marcella Bourean, Warren, MI \$40.00
Lillian Fedorovici, Livonia, MI \$40.00
Lynn Nitzu, Schaumburg, IL \$25.00
(Stanitz Scholarship Fund)
M/M Ioan Braescu, Redford, MI \$20.00

MEMORIAM

Gheorghe N Marinescu, Rochester Hills, MI \$500.00
(IMO: Mother, Matilda Marinescu & Traian Lascu)
Dr/Mrs Dumitru-Dan Teodorescu, Arcadia, FL \$500.00
(IMO Petre & Georgeta Teodorescu)

EPISCOPATE ASSESSMENT 2016

St Nicholas, Troy, MI \$9,750.00
Buna Vestire, Montreal, QC \$8,025.00
St Elias, Anjou, QC \$7,725.00
St George Canton, OH \$5,950.00
St John, Toronto, ON \$5,850.00
Holy Resurrection, Hayward, CA \$5,850.00
St Mary, Calgary, AB \$5,475.00
Holy 40 Martyrs, Aurora, ON \$5,325.00
St John the Baptist, Woonsocket, RI \$5,025.00

Cont. on page 15

The Orthodox “Diaspora” ...

Cont. from page 11

dependence on mother Churches. **Second**, we hope the bishops will encourage the regional Churches to articulate their own specific missions which meet the demands and realities of their local contexts. While the mission of a regional Church should continue to attend to the pastoral needs of new immigrants, who remain connected to their mother countries and Churches, the freedom to formulate a mission which does not impose the cultural context of a mother Church on an Orthodox minority could contribute to the catalyzing of an emerging local Church appropriate for its region. **Third**, the mother Churches should allow for increased participation of the smaller regional structures in the life of global Orthodoxy. The regional Churches cannot rely solely on the deliberations of mother Churches external to their local contexts on pastoral and canonical matters. The particular evolution of Church life in these regions demands their participation in constructing their own futures. **Fourth**, we urge the Council to consider the potential benefits of reciprocity. Orthodox Churches who are minorities in these regions might contribute perspectives to the mother Churches in unexpected ways. **Last**, the Ecumenical Patriarch himself should oversee the process of transforming the current diasporic structures into united and canonical local Churches. The Ecumenical Patriarch’s exercise of primacy has the capacity to ensure participation and reciprocity to integrate the regional Churches into global Orthodoxy more fully.

The forthcoming Great and Holy Council of the Orthodox Church has an opportunity to definitively address the situation of the Orthodox diaspora. By enabling and encouraging the Orthodox bishops and faithful of these regions to articulate and fulfill their own missions while continuing to minister to immigrants, the Council can enrich global Orthodoxy’s unified witness, diminishing ethnophyletism and encouraging the renewal of mission.

Radu Bordeianu is Associate Professor of Theology at Duquesne University; **Will Cohen** is Associate Professor of Theology and Religious Studies at the University of Scranton; **Nicholas Denysenko** is Associate Professor of Theological Studies and Director of the Huffington Ecumenical Institute at Loyola Marymount University; **Brandon Gallaher** is Lecturer of Systematic and Comparative Theology at the University of Exeter; **D. Oliver Herbel** is a chaplain in the North Dakota Air National Guard and pastor of Holy Resurrection Orthodox Church in Fargo, ND; **Kerry San Chirico** is Assistant Professor of Interfaith and Interreligious Studies at Villanova University.

Read more essays for the Orthodox Theological Society in America’s Special Project on the Great and Holy Council at publicorthodoxy.org.

The Personal Mystery ...

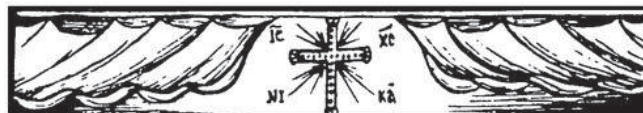
Cont. from page 12

sinfulness, our brokenness and our disunity, through all these things God works in us a union with Himself that brings the ill to good health and the dead to life. The very fact that our sin has not swallowed us, that death has not claimed us rightly as its captive foe, is a wonderful sign that something greater lives in us. That we live in spite of our sin reveals the Paschal reality that a power greater than death reigns in our bodies and a grace more powerful than evil has hold on our lives. The life of the faithful is the mystery of the Resurrection, for without the Resurrection, we would have no life at all. Daily existence in the face of sin, in the face of human fallenness, is nothing less than the miracle of Pascha continued.

For this reason, then, the reality of Pascha must be alive in our hearts and minds each day, not solely at the moment of this great Feast of feasts. The life of the Christian faithful is a Paschal life, a life of daily resurrection, a life of daily mystery. Though this mystery is celebrated most potently in the heart of that night which Fr. Alexander Schmemmann called ‘brighter than the day’, it is a mystery that is to be lived at every hour, at every moment, in every place and circumstance. Nowhere are we reminded of this charge more directly than in the words of our same Father Leo:

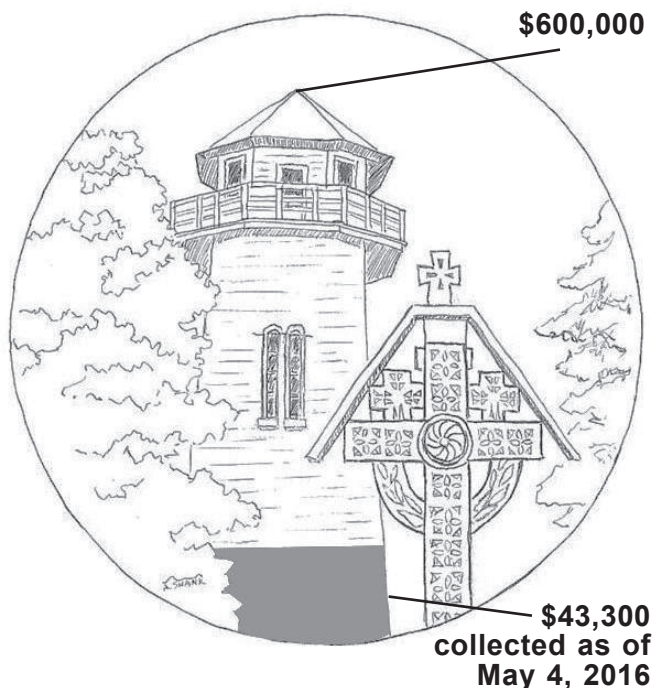
‘These thoughts, dearly beloved, must be kept in mind not only for the Easter festival, but also for the sanctification of the whole life, and to this our present exercise ought to be directed, that what has delighted the souls of the faithful by the experience of a short observance may pass into a habit and remain unalterably, and if any fault creep in, it may be destroyed by speedy repentance. And because the cure of old-standing diseases is slow and difficult, remedies should be applied early, when the wounds are fresh, so that rising ever anew from all downfalls, we may deserve to attain to the incorruptible Resurrection of our glorified flesh in Christ Jesus our Lord, who lives and reigns with the Father and the Holy Spirit for ever and ever. Amen.’⁶

1. Leo the Great of Rome, *Homily* 71.1.
2. Methodius of Olympus, *On the Resurrection*, fragment I.
3. Augustine of Hippo, *Treatise on Faith and the Creed* 5.12.
4. Constantine the Great, *Oration to the Assembly of the Saints*, ch. 1, in Eusebius Pamphilus’ *Life of the Blessed Emperor Constantine*.
5. Methodius, *On the Resurrection*, fragment II.
6. Leo the Great of Rome, *Homily* 71.6.
Text by M.C. Steenberg, 2002, from Monachos.net.

VATRA GENERATIONS APPEAL

**Help fill the Grey Tower
with your donation today!**

DONATION FORM

☐ **YES!** I want to join the Vatra Generations
Campaign with a gift of:

☐ \$10,000   ☐ \$5,000   ☐ \$1,000   ☐ \$500
☐ \$250   ☐ \$100   ☐ \$Other _____

Name (please print): _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Phone: (____) _____ Email: _____

Mail your check payable to:

Romanian Orthodox Episcopate

PO Box 309, Grass Lake MI 49240-0309

To read about the project and donate via credit card,
go to: roea.org and click on the DONATE button.

Donations are tax-deductible.

Financial Report *Cont. from page 13*

Descent of the Holy Spirit, Ridgewood, NY	\$4,875.00
St John, Glendale, AZ	\$4,875.00
Holy Trinity, Youngstown, OH	\$4,125.00
Holy Cross, London, ON	\$3,900.00
St Mary, Portland, OR	\$3,900.00
St Mary of Magdala, Houston, TX	\$3,780.00
St Nicholas, Ottawa, ON	\$3,675.00
St Nicholas, Regina, SK	\$3,375.00
Sts Michael & Gabriel, Sacramento, CA	\$3,300.00
St Panteleimon, Saint-Eustache, QC	\$3,075.00
St Andrew, Laval, QC	\$3,000.00
St Joseph of Maramures, Hazleton, PA	\$3,000.00
St Polycarp, Naples, FL	\$2,475.00
Sts Peter & Paul, Quebec City, QC	\$2,325.00
Holy Confessors of Transylvania, Oakville, ON	\$2,250.00
St John, Old Hickory, TN	\$2,250.00
St Mary, Chelsea, MA	\$2,175.00
Holy Ascension, Montreal, QC	\$1,700.00
Holy Cross, San Diego, CA	\$1,650.00
St Theodora Mission, Royal Oak, MI	\$1,590.00
St John of Wallachia Mission, Alpine, NJ	\$1,500.00
St Basil, Raleigh, NC	\$1,350.00
St Luke Mission, Markham, ON	\$1,140.00
Three Hierarchs, Baton Rouge, LA	\$750.00
St Andrew, Houston, TX	\$600.00
St Nectarios Mission, Stoney Creek, ON	\$600.00
St George, Canton, OH	\$500.00
Descent of the Holy Spirit, Merrillville, IN	\$445.00
St Stephen, Clearwater, FL	\$225.00

DEPARTMENT OF MISSIONS

St John Ladies Auxiliary, Woonsocket, RI \$150.00
(St Paraschiva Mission Project)

ARCHBISHOP'S CHARITY ENDOWMENT

(ACE) FUND

Kathy & Lenny Jones, Elkins Park, PA \$50.00
(In appreciation of Cecelia Derstine)

VATRA GENERATIONS

Sts Constantine & Elena, Indianapolis, IN	\$1,560.00
Rev Fr David & Psa Stephanie Subu, Springfield, VA	\$1,400.00
Atty Daniel Miclau, Naples, FL	\$1,000.00
Ion Alin Toader, Quebec, QC	\$193.30
Dorothy Aldea, Royal Oak, MI	\$100.00
Stephen Grabowski, Fairlawn, OH	\$100.00
Andrew Trincia, Sacramento, CA	\$97.50
Dan Iliescu, Burlington, ON	\$96.50
Nicolae & Carmen Boanta, Indianapolis, IN	\$50.00
Silvia Yova, Fairlawn, OH	\$50.00
Anonymous	\$20.00
Psa. Martha MacLellan, Winnipeg, MB	\$20.00
Ray & Mary Sankey, New Castle, PA	\$20.00

VICTOR POP SCHOLARSHIP

The Romanian Orthodox Episcopate of America is now taking applications for the **Victor Pop Scholarship**.

The Victor Pop Scholarship was established in memory of the late Victor Pop by his family to honor his legacy of hard work and perseverance in life which resulted in great achievements.

The goal of the scholarship is to assist college students who are committed in their academic pursuits to complete their studies. **It is specifically geared towards Junior and Senior standing college students or graduate students**, who show their commitment and desire to complete their studies.

The Victor Pop Scholarship shall be **awarded annually to one person in the amount of US \$1,000.00**.

For Scholarship Requirements and Application, visit <http://roea.org/victorpop scholarship.html>. Deadline: July 1, 2016.

HIERARCHAL SCHEDULE

HIS EMINENCE, ARCHBISHOP NATHANIEL

January 1 – April 25, 2016

January 1. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy. Circumcision of the Lord. St. Basil the Great.

January 3. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy.

January 5-6. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. **Tuesday:** Vigil for feast of Theophany of the Lord. **Wednesday:** Hierarchal Divine Liturgy for feast of Theophany.

January 31. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Attended Divine Liturgy.

February 6-7. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. **Saturday:** Great Vespers. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy.

February 11-14. Glendale, AZ. St. John the Baptizer. Sunday: Hierarchal Divine Liturgy.

February 15-19. Paradise Valley, AZ. Franciscan Renewal Center. Annual Clergy Confortreat.

February 21. Phoenix, AZ. Holy Cross. Hierarchal Divine Liturgy. Banquet.

February 28. Detroit, MI. St. Raphael. Divine Liturgy.

February 28 – March 1. Regina, SK. St. George Cathedral. **Sunday evening:** Supper with clergy and wives. **Monday:** Burial service for Archpriest Daniel Nenson. **Tuesday:** Breakfast with clergy.

March 4. Cleveland, OH. ZOE for Life. Blessing and Inauguration of new headquarters.

March 5-6. Cleveland, OH. St. Mary Cathedral. **Saturday morning:** Memorial Service. Visits. **Saturday evening:** Great Vespers. Meeting with Parish Council. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy. Meal.

March 12-13. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. **Saturday:** Vigil. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy. **Sunday evening:** Forgiveness Vespers.

March 18-21. Indianapolis, IN. Sts. Constantine & Helen. **Friday:** Great Compline. **Saturday:** Hierarchal Divine Liturgy. Blessing of Coliva. Meeting with young people. **Saturday**

LETTER FROM TRANSFIGURATION MONASTERY

Regarding the Vatra Generations Project

The following letter accompanied a \$5,000 donation toward the Vatra Generations Project, which, in its first phase, includes making structural repairs to the main house and pavilion to ensure the buildings can continue to be used for camp, Congress and other activities for the visiting faithful.

February 1, 2016

Your Eminence, Bless us!

We are pleased to enclose our donation for the “Vatra Generations Campaign” in loving memory of His Eminence, Archbishop Valerian, and V. Rev. Mother Alexandra, and in gratitude for their labors and efforts on behalf of our monastery in our early years of foundation. May their memory be eternal.

Mother Christophora and the Sisterhood
Orthodox Monastery of the Transfiguration
Ellwood City, Pennsylvania

evening: Great Vespers. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy. Meal. **Sunday evening:** Orthodoxy Sunday Vespers at St George Antiochian Church, Fishers IN. **Monday:** Visit to Hagia Sophia Classical Academy. Meeting with area clergy.

March 25. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy for feast of Annunciation.

March 25-27. Chicago, IL. St. Mary. Friday evening: Prayers and visit with children of the parish. **Saturday:** Blessing of Daniel Pop to be Reader and Subdeacon. Hierarchal Divine Liturgy. Ordination of Subdeacon Daniel Pop by His Eminence, Archbishop Nathaniel into the Holy Diaconate for St. Mary Hierarchal Chapel, Grass Lake MI. **Saturday evening:** Great Vespers. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy. Ordination of Deacon Daniel Pop by His Eminence, Archbishop Nathaniel into the Holy Priesthood for St. Mary Hierarchal Chapel, Grass Lake MI. Banquet.

March 28-31. Syosset, NY. OCA Chancery. Holy Synod Meeting.

April 2. Grass Lake, MI. ROEA Chancery. Episcopate Council Meeting.

April 3. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Hierarchal Divine Liturgy.

April 9-10. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Memorial Saturday: Hierarchal Divine Liturgy. Memorial Service. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy.

April 13. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Pre-sanctified Liturgy. **Evening:** Matins with Canon of St. Andrew of Crete.

April 16-17. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Saturday evening: Great Vespers. **Sunday:** Hierarchal Divine Liturgy.

April 22-23. Canton, OH. St. George. Saturday: Hierarchal Divine Liturgy. Pastoral meeting. **Saturday afternoon:** Alliance, OH. St. Nicholas. Visit to view church renovation and iconography.

April 23-24. Hermitage, PA. Holy Cross. Saturday evening: Great Vespers. **Sunday:** Matins. Hierarchal Divine Liturgy. Banquet. Baptism.

SCRISOARE PASTORALA LA INVIEREA DOMNULUI 2016

+ NATHANIEL

Din Mila lui Dumnezeu și Voia Poporului
Arhiepiscop de Detroit și al Episcopiei Ortodoxe Române din America și Canada
Biserica Ortodoxă în America

Iubitului nostru Cler, Monahilor și Bincredincioșilor Creștini ai
de Dumnezeu-păzitei noastre Episcopii, Har, Milă și Pace de la Dumnezeu,
iar de la noi Părintească Dragoste și Arhieriești Bindecuvântări,

HRISTOS A INVIAT!

Învierea Domnului nostru Iisus Hristos din morți este nucleul credinței creștine. Aceasta este vestea bună a Bisericii dintru început; și este aceeași și astăzi, și trebuie să fie până la a doua venire a Domnului.

Tot ceea ce noi credem, tot ceea ce noi învățăm, orice mărturisire rostim are Învierea ca punct de plecare. Importanța acestei mărturisiri nu poate fi deloc subestimată.

Primul martir al Bisericii, Sf. Ștefan, în rugăciunea de la uciderea sa cu pietre, a mărturisit zicând: “Doamne Iisuse, primește duhul meu ... și Doamne, nu le socoti lor păcatul” (Fapte 7:59-60). Prin această simplă afirmație, el a confirmat credința sa, ca Hristos este cu adevărat viu chiar după moartea Sa de pe cruce, și că El are puterea de a ierta păcatele.

Martorii acestor timpuri confirmă ceea ce era în inimile și pe buzele tuturor celor care îl urmau pe Hristos: faptul că El era viu și așezat pe tronul domniei Sale în ceruri; că El este atât Dumnezeu adevărat cât și Om desăvârșit. Aceasta este și mărturisirea Sf. Apostol Pavel, care a fost prezent la uciderea cu pietre a lui Sf. Ștefan, “Iisus nu a murit numai pentru noi - Cel care a înviat, Cel ce și este de-a dreapta lui Dumnezeu, Cel ce și mijlocește pentru noi!” (Romani 8:34).

Comunitatea Bisericii primare a continuat să mărturisească Învierea Domnului Iisus Hristos cu mare putere, și mare har era peste ei toți (Fapte 4:33). Se adunau săptămânal de ziua Învierii și se rugau și cântau cu o singură inimă și într-un singur gând, și se împărtășeau dintr-o pâine și un potir, ca un singur trup.

Astăzi, mii de ani mai târziu, Biserica, adică comunitatea credincioșilor, încă face același lucru: mărturisește pe Domnul cel Înviat și se împărtășește cu Trupul și Sângele Său. Ne adunăm împreună în biserici cel puțin o dată în fiecare săptămână, pentru a confirma credința noastră în Domnul Iisus Hristos și Învierea Sa din morți. Toți de fast ar trebui să se apropie de Sfântul Altar pentru a primi Cinstitele Darurile date nouă, adică Sfânta Împărtășanie: viața veșnică.

Uneori, ne mai răcim; și cam uităm făgăduințele pe care Dumnezeu ni le-a făcut. Viața noastră de zi cu zi este umplută cu grijile și greutatea acestei lumi și preocuparea pentru mâine. Dar cu adevărat, cu toții avem nevoie de sărbătorirea săptămânală, duminica, a Învierii Domnului; dar și mai mult avem nevoie în special marea prăznuire a Sfintelor Paști din fiecare an, care ne aduce aminte de puterea lui Dumnezeu și de făgăduința Sa de a veni din nou întru slavă.

Domnul a promis pe Duhul Sfânt tuturor celor care primesc sfântul botez. Însuși Domnul Hristos a promis că El este cu noi până la sfârșitul veacurilor. Astfel, fiecare om, în fiecare epocă, poate fi sigur că mărturia ucenicilor din Biserica primară este aceeași și astăzi în Biserică, și că fiecare om trebuie să audă și să primească această “veste bună” și să trăiască prin ea.

Pentru cei care au nevoie de încurajare despre această “veste bună,” să ascultăm cuvintele Sf. Apostol Petru: “pe Care-L iubiți fără să-L fi văzut; întru Carele crezând fără ca încă să-L vedeți, bucurați-vă cu bucurie de negrăit și preamărită, dobândind sfârșitul credinței voastre: mântuirea sufletelor” (1 Petru 1: 8-9).

Sa lăsam aceste cuvinte să fie călăuza noastră pentru aceste zile preamărite când prăznuim Învierea Domnului nostru. Să fie, de asemenea, o continuă aducere aminte a noastră, că Învierea lui Hristos este cheia spre mântuirea sufletelor noastre și a vieții noastre veșnice.

Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

Fie ca Învierea Domnului să vă aducă toate binecuvântările cerești făgăduite și împlinite prin venirea Domnului nostru pe pământ.

+ NATHANIEL, Arhiepiscop

ROSTUL ȘI FOLOSUL DUHOVNICESC AL ASCULTĂRII

„Cel ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă „ (Luca 10,16). Prin aceste cuvinte Mântuitorul Hristos învestește pe ucenicii Săi din cercul mai larg – pe cei șaptezeci – cu putere și autoritate morală.

În limbajul curent, când vorbim de ascultare, înțelegem o raportare la cuvântul și autoritatea morală a cuiva și de asemenea capacitatea de a rezona și a ne racorda la mesajul și năzuințele celui alt, la tainele sufletului său. Pentru creștini ascultarea este mai cu seamă o virtute morală, cu anevoie de dobândit însă de către cei mai mulți dintre noi.

La o observație superficială, ascultarea, în definiția ei elementară, ca *lepădare a voiei și înțelegerii proprii*, poate apărea unora ca un lucru potrivit voinței lui Dumnezeu pentru om, care este dăruit, cum bine se știe, cu libertate responsabilă. Faptul de a ne lăsa propria voie și înțelegere în puterea altei persoane este resimțit de mulți ca pe o pierdere și știrbire a propriei personalități, ca o robie asemănătoare anihilării de sine.

Susținem ideea că ascultarea nu este un reper moral și comportamental perimat și golit de sens deși este greu, să recunoaștem, să vorbim despre ea omului de astăzi, contemporan cu noi. Idealul lumii actuale este omul autonom, stăpân pe el însuși, care nu ascultă de nimeni și încearcă să se realizeze împlinindu-și voia lui sau impunându-și voia proprie celorlalți. „Nu”-ul, nihilismul, au devenit o regulă, o obișnuință firească a lumii moderne, a stilului de viață și a modului de gândire ale omului contemporan. Practic, oricărei atitudini care are drept scop să coaguleze și să consolideze acțiunile comunității umane i se contrapune polemic una care centrează totul pe om. Efectul? Omenirea s-a divizat și și-a pierdut sensul, coeziunea, unitatea și rațiunea ...

Biserica dreptmăritoare cultivă și învață duhul ascultării. Creștinii sunt „fiii ascultării”. „Adevărat, adevărat zic vouă: Cine ascultă cuvintele Mele și crede în Cel care m-a trimis, are viață veșnică și la judecată nu va veni, căci s-a mutat de la moarte la viață”, spune Mântuitorul (Ioan 5,24)

La antipod, neascultarea, care își are obârșia în mândrie, în atitudinea protopărinților Adam și Eva, de la început de lume și de istorie, l-a înstrăinat pe om de Dumnezeu, l-a făcut egocentric și l-a robit păcatului. Acest lucru a constituit începutul și caracteristica vieții antagonice firii. Dimpotrivă, *ascultarea*, care se cultivă prin dragoste și smerită cugetare, îl călăuzește pe om la viața cea după fire și îl reasează în relația cu Dumnezeu. Este nevoie așadar să refacem sensul evanghelic al ascultării, așa cum ni l-a lăsat Hristos-Dumnezeu.

Relația cu Dumnezeu este singura care ne înveșnicește și ne dă valoare infinită, ca ființe umane. Ea rămâne vie prin *ascultarea* cuvântului lui Dumnezeu și înțelegerea sensurilor lui duhovnicești, în viața fiecăruia dintre noi. „Fericiți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu, care păzesc poruncile Lui și-l caută pe El cu toată inima” (Psalmul 118,2). Biserica creștină este Biserica dragostei și a ascultării, pentru că a fost întemeiată de Hristos, prin iubirea Tatălui și ascultarea „până la moartea pe cruce” a Fiului. Ascultarea stă la temelia Bisericii, a societății, a familiei, a fiecărui suflet care crede în Dumnezeu și voiește să se mântuiască. Fără ascultare de Dumnezeu, de Biserică, de păstori ei, care sunt urmașii apostolilor pe pământ, nu este mântuire, nu este unitate creștină, nu este pace în case și în sufletele credincioșilor.

Monahul Rafail Noica spune că: „Ascultarea duhovnicească este acea taină în care omul caută voia lui Dumnezeu pentru el însuși, este acea stare în care se poate afla și rămâne în voia și pronierea lui Dumnezeu. Și aceasta se împlinește prin duhovnic”, care – completăm noi – ascultă mărturisirea celui de sub epitrahil și de care acesta din urmă, penitentul, ascultă el însuși, ca de un iscusit și înțelept dascăl.

Ascultarea creștină este posibilă doar în orizontul iubirii. „Cel ce mă iubește pe Mine – spune Mântuitorul – va păzi (ascultă) Cuvântul Meu” (Ioan 14,23). Așadar ascultarea este o expresie și o dovadă a iubirii; fac ascultare pentru că iubesc pe cel de care ascult.

În sensul evanghelic și patristic, doar ascultarea din dragoste și în libertate este o virtute. Ascultarea irațională sau din frică este proprie doar necuvântătoarelor și celor totalmente robiți. Această idee este exprimată de apostolul Pavel, când zice: „Deși sunt liber față de toți, m-am făcut ascultător tuturor, ca să dobândesc pe cât mai mulți” (I Cor. 9,19).

Ascultarea încetează acolo unde intervin nedreptatea și minciuna, căci dragostea, despre care spuneam că este condiția ascultării evanghelice, se bucură doar de adevăr (Ierom. Savatie Baștavoii). Ascultarea poate fi considerată echivalenta credinței, fiindcă aceasta din urmă se manifestă ca ascultare de Dumnezeu.

Creștinul adevărat conștientizează că rostul și expresia libertății sale este ca el să trăiască în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și Dumnezeu să se sălășluiască în ființa sa. Pentru cel necredincios nu există o libertate a ascultării ci una care-l duce la egoism – Eu sunt liber când fac ce vreau. Pentru creștin libertatea este învăluită de iubire și este o libertate a ascultării de Dumnezeu – **Sunt liber când fac ce vrea Dumnezeu să fac. Creștinul înțelept învață să vrea ceea ce vrea Dumnezeu cu el, spre binele lui.** El devine om liber

în Hristos-Dumnezeu. Hristos-Dumnezeu face liberi pe cei ce-I urmează Lui. În Biserică oamenii ascultă și viețuiesc în Hristos-Dumnezeu. Doar astfel devin ei liberi. Prin ascultare, credinciosul jertfește libertatea de sine pentru libertatea lui în Dumnezeu.

Fără libertate ascultarea este robie. Dar și fără ascultare libertatea este libertinism, este supunere față de o voință individuală, care fragmentează și fărâmițează ființa omenească. În contextul ascultării, fără eliberarea de voia individuală nu este posibil accesul la adevărata libertate. Libertatea adevărată este cea a ascultării, este comuniunea liberă cu izvorul vieții, Hristos-Dumnezeu. Începutul înțelepciunii este ascultarea de Dumnezeu.

Trebuie să luăm aminte că ascultarea din viața creștină nu este aceeași cu disciplina de tip cazon, ba chiar se deosebește radical de ea. Ascultarea creștină are conținut duhovnicesc și teologic, pe când disciplina rigidă are conținut social sau lumesc. Ascultarea se desfășoară la nivelul relației personale a omului cu Dumnezeu și cu aproapele, pe când disciplina se bazează adeseori pe principii impersonale. Ascultarea presupune liberul consimțământ al omului, pe când disciplina poate fi impusă și cu forța. Ascultarea are caracterul totalei raportări a omului la Dumnezeu iar disciplina pe cel al obligației parțiale sau legale a omului.

Calea ascultării este calea smereniei iar actul ascultării se raportează la Hristos-Dumnezeu și nu la vreun om căruia ne subordonăm. În marea obște a Bisericii mirenii trebuie să asculte de păstoriile lor și toți împreună, adică păstori și păstoriți, trebuie să ascultăm de Hristos-Dumnezeu, care este Capul Bisericii. Ascultarea de duhovnicii noștri, de episcopi, ne ajută să dobândim libertatea în Hristos. Păstoriile Bisericii, la rândul-le, trebuie să asculte de Evanghelie, de sfintele canoane, de Sfânta Tradiție și de toate instituțiile Bisericii. “Fraților, ascultați de mai marii voștri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea seamă de ele”, spune Sf. Apostol Pavel (Evrei 13, 17).

La ce folosește ascultarea? Sufletul se simte eliberat de povară, dacă acea povară este preluată de altcineva – Cel căruia îi faci ascultare devine responsabil cumva, în locul tău, căci te încredințezi lui, așa cum se întâmplă în mănăstire sau în familie. Orice lucrare, orice înfăptuire trebuie să se săvârșească sub ascultare și binecuvântare, spre a primi pecetea unei lucrări dumnezeiești. Și lucrurile mărunte dar cu mult mai mult cele importante, ale vieții de zi cu zi, au nevoie de cunoașterea voiei lui Dumnezeu, cuprinsă în ele. Prin binecuvântare toată viața primește o pecete sfințitoare și nici o lucrare nu devine cu adevărat temeinică decât atunci când este săvârșită în numele lui Dumnezeu.

În zilele noastre se vorbește frecvent, spre exemplu, de medic de familie dar foarte rar sau aproape niciodată de preot și duhovnic de familie, adică un sfințit slujitor, foarte apropiat nouă sufletește. Omul are nevoie de sfatul

Cont. la pag 22

DUMINICA

Pr. Vasile Răducă

Este ziua de sărbătoare săptămînală a creștinilor ca semn de comemorare a zilei în care a înviat Hristos. Creștinii au început să serbeze duminica imediat după Învierea Mîntuitorului, considerînd-o „ziua Domnului”, așa cum ne relatează evanghelistul Ioan în Apocalipsă (1,10), text scris pe la anul 94 d. Hr. Numele acestei zile în limba română nu face altceva decît să reproducă sensul ei creștin. „Duminica” provine din vocabularul creștin latin, în care ziua serbată de primii misionari creștini veniți la noi se numea, ca în perioada apostolică, *dies Dominica* („ziua Domnului”). Românii au substantivizat adjectivul *Dominica*, numind ziua în care a înviat Hristos și pe care ei au serbat-o în fiecare săptămîină *Duminică*.

Duminica este și ziua în care apostolii au fost trimiși la propovăduire (Ioan 20,19-21). Tot duminica a fost ziua în care apostolii și ucenicii Mîntuitorului se adunau și săvîrșeau euharistia, deci a fost, încă din secolul I, ziua în care s-a comemorat Învierea lui Hristos printr-un cult public. În zilele noastre, creștinul continuă să o serbeze cu conștiința că este consacrată comemorării celui mai important eveniment din istoria mîntuirii – Învierea lui Hristos -, participînd la Liturgia săvîrșită în cadrul cultului divin public în biserici.

Tot duminica s-a pogorît Duhul Sfînt peste comunitatea ucenicilor lui Hristos (Fapt. 2,1-4) transformînd-o în Biserică – spațiu în care Duhul Sfînt e prin excelență prezent, pînă la sfîrșitul veacurilor.

Crescînd numărul creștinilor, la începutul secolului al IV-lea aproape toată populația Imperiului roman adoptase duminica drept zi de sărbătoare săptămînală, ceea ce l-a determinat pe împăratul Constantin cel Mare să o proclame oficial ca zi de odihnă pentru toți cetățenii imperiului. Și-a consfințit hotărîrea prin decretul din 321. Constantin cel Mare nu a „inventat”

Cont. la pag 22

ICOANA INVIERII

(Articol Preluat din revista "Renasterea" nr. 4, 1999, p. 4)

„Tremurat-au jos cele de dedesupt astazi, iadul si moartea, de Unul din Treime; pamantul s-a cutremurat, iar portarii iadului, vazandu-Te, s-au spaimantat; iar zidirea toata, cu proorocii bucurandu-se, canta Tie cantare de biruinta, Izbavitorului nostru Dumnezeu, Celui ce ai dezlegat acum puterea mortii. Sa glasuiem catre Adam si celor din Adam: Hristos pe acesta l-a adus iarasi in rai; iesiti credinciosilor, la Inviere” (Icosul Invierii).

Cercetarea atenta a vechilor psaltiri miniate, cunoscuta noua prin reproducerea lor in diverse publicatii de specialitate, ne ofera prilejul de-a descoperi o preocupare speciala a miniaturistilor pentru iconografia Invierii. Ne intampina aici cincisprezece infatisari diferite ale marelui praznic, „numar care il depaseste chiar pe cel al rastignirilor” (Andre Grabar, Iconoclasmul bizantin, p. 404).

Astazi iconarii, dar si noi, cunoastem doar trei reprezentari ale Invierii. Ele sunt: Coborarea lui Hristos la iad, Femeile mirofore la mormant si imaginea lui Hristos in slava, aflat deasupra mormantului. Aceasta din urma il arata pe Iisus, inviat si SINGUR, plutind pe jumătate gol deasupra mormantului descoperit, purtand inca giulgiul bogat drapat si in neoranduiala. In jur, in partea de jos, paznicii osteni privesc infricosati miracolul Invierii Celui ce cu cateva zile mai inainte il inviase pe Lazar. Hristos, in stare de levitatie, binecuvinteaza cu stanga, iar cu dreapta tine triumfal

o flamura alba insemnata cu cruce. In partea de sus stoluri de ingerasi il glorifica pe Fiul lui Dumnezeu.

Produsa de Occidentul crestin, imaginea pe care tocmai am descris-o este usor de recunoscut. O intalnim pictata mai ales in bisericile noastre mai noi, cu toate ca ea nu se sprijina pe niciunul din izvoarele canonice sau apocrife ale traditiei răsăritene. Si chiar daca Erminiile recomandau, in linii mari, si o astfel de reprezentare, icoanele Pogorarii la iad (care poarta adesea inscriptia „Anastasis”) si ale Femeilor mirofore la mormant se impun in continuare ca imagini autentice ale Invierii.

Spre deosebire de tabloul apusean, zugravul ortodox se opreste in pictura sa asupra urmarilor Jertfei mantuitoare a Fiului lui Dumnezeu si a Invierii Sale: zdrobirea puterii mortii „cu moartea pre moarte calcand”. Icoanele ortodoxe (care se sprijina, asa cum vom vedea, atat pe izvoarele canonice cat si pe cele apocrife) ni-L arata pe Hristos pasind peste portile sfaramate ale iadului. Aceasta imagine o intalnim si in cantarile Sfintelor Pasti, din care am ales alcatuirea: „Deschisu-s-au Tie, Doamne, cu frica, portile mortii; si portarii iadului vazandu-Te, s-au spaimantat; ca portile cele de arama le-ai sfaramat si incuietorile cele de fier le-ai zdrobit. Si ne-ai scos pe noi din intuneric si din umbra mortii si ai rupt legaturile noastre, dar si in Evanghelia apocrifa a lui Nicodim, unde ni se spune ca: „Domnul, intinzand mana, a facut semnul crucii asupra lui Adam si asupra tuturor sfintilor si, tinandu-i de mana, S-a ridicat din iad, si TOTI sfintii L-au urmat”.

Sfaramand „portile cele de durere” Hristos le calca in picioare si cu „palma cea inceputoare de viata” rapeste pentru totdeauna iadului pe pierdutii Adam si Eva. De-o parte si de alta a Mantuitorului sunt zugraviti dreptii si profetii Vechiului Testament. La stanga se afla, de obicei, David si Solomon, in vestimente cu insemne regale, precedati de Sfantul Ioan Botezatorul. Toti il recunosc pe „Datatorul de viata, Hristos-Dumnezeu”, si arata acest lucru prin gesturile si atitudinile lor. Evenimentul rascoleste intreg regatul intunericului si al mortii. In ei diavolul zace legat in lanturi, iar forte biruite ale iadului sunt reprezentate simbolic in icoane printr-o multime imprastiata de lanturi rupte, de chei, cuie si zavoare.

In adancul acestei groznice intunecate Hristos a binevestit oarecand framantaturii omenesti”, zicand: „Indrazniti, acum am biruit! Eu sunt Invierea. Eu pe voi va voi ridica, sfaramand portile mortii” (din Stihirile Invierii, alcatuite de Anatolie). Toti „cei din tainele cele mai intunecoase” se grabesc spre lumina „cu picioare sprintene, laudand Pastile cele vesnice”.

Cont. la pag 24

CÂTEVA SFATURI PENTRU CITIREA SCRIERILOR SFINȚILOR PĂRINȚI

Pr. Stephen Freeman

Menționasem într-un comentariu la un articol recent că oameni vorbesc despre Sfinții Părinți ai Bisericii mai mult decât chiar îi citesc. De asemenea, notam atunci și faptul că e destul de greu de găsit traduceri bune ale scrierilor acestora, așa că m-am gândit să vă ofer câteva gânduri referitoare la citirea Sfinților Părinți, precum și câteva sugestii la începutul acestui important drum.

Mai întâi, trebuie să înțelegeți că niciodată nu veți putea citi toate scrierile acestora, și nici nu veți putea înțelege tot ceea ce ei au scris.

Apoi, Sfinții Părinți nu trebuie citiți așa cum citim Sfânta Scriptură, și nici ca argumente infailibile pentru a susține diverse doctrine sau concepte. "Sfinții Părinți" reprezintă o multitudine de scrieri care nu sunt nici pe departe egale în ceea ce privește calitatea sau importanța lor. Ele fac parte integrantă din Sfântă Tradiție și prin prisma acesteia trebuie citite și înțelese aceste scrieri.

În al treilea rând, nu e nicio rușine ca lectura Sfinților Părinți să fie realizată în mare parte din surse secundare, de încredere. Scrierile Sfinților Părinți nu conțin și date despre contextul istoric și cultural al vremurilor în care au fost scrise. Astfel, o parte foarte importantă a interpretării acestora nu este la îndemâna multor cititori. Chiar și marii cărturari ai Patristicii (cei a căror specialitate e reprezentată de scrierile Sfinților Părinți) nu sunt la fel de competenți în privința fiecărei perioade a istoriei Patristice. În Ortodoxie, această perioadă se presupune că a durat cel puțin până în secolul al XIV-lea, dar sunt și alții care spun că nici acum nu s-a terminat vremea Părinților.

Când spun surse secundare, de încredere, mă refer la scrieri despre viețile și învățăturile Sfinților Părinți ale unor scriitori ortodocși respectați. Dacă un scriitor ortodox este controversat, aș recomanda să se citească scrierile lui cu un pic de reticență și detașare, sau să le citiți deloc. Există destule materiale de citit, fără să ne limităm la a le citi pe cele controversate.

În final (cel puțin la capătul acestor sugestii preliminare), aș sugera că cea mai importantă moștenire patristică este bogăția liturgică a Bisericii. Citiți rugăciunile și rânduiala slujbelor și meditați la ceea ce ele spun. Când ceva vă ridică o întrebare ce pare importantă, căutați să găsiți răspuns la ea.

Acum câteva sugestii pentru lectură:

Sfinții Părinți Apostolici (prima generație, imediat
SOLIA MAR/APR 2016

după Sfinții Apostoli) sunt foarte accesibili și ușor de citit. În general, opera lor seamănă foarte mult cu Noul Testament. Epistolele Sfântului Ignatie Teoforul, Martiriul Sfântului Policarp, episcopul Smirnei și altele (care, în general, se găsesc publicate într-un singur volum) merită toate citite.

"*Despre întruparea Cuvântului*" a Sfântului Atanasie cel Mare este de o importanță deosebită. Pe lângă aceasta, aș adăuga *Despre predica apostolică* a Sfântului Irineu de Lyon. Ambele sunt mărturii despre opinia Bisericii primare asupra multor întrebări importante.

Cu cât se înaintează mai mult în istorie (raportându-ne la perioada scrierii Noului Testament), cu atât mai necesar devine un ghid de citire a Sfinților Părinți și, totodată, crește și importanța existenței unor surse secundare de bună calitate. Editura St. Vladimir's Seminary Press a publicat multe titluri recomandate în acest domeniu.

Dar, după cum am mai menționat, fără educație teologică, multe din scrierile Patristice citite fără un îndrumar vor fi ori înțelese greșit ori utilizate greșit. Nu sunt lecturi ușoare.

Un alt lucru important: Părinții Bisericii ar trebui citiți în general pentru edificare personală și nu ca un mod de a dobândi cunoștințe sau autoritate. Dacă lectura se face cu un ochi la Dumnezeu și cu celălalt în inima noastră, totul este bine. Dar prea multe cunoștințe, care nu sunt susținute de rugăciune și de viață creștină, nu sunt doar nesănătoase, ele pot deveni chiar un pericol pozitiv pentru cei din jur. Deja avem prea multe autorități auto-proclamate în Biserică.

Dintre scrierile Bisericii, se detașează Sfintele Canoane. Nu îmi amintesc să fi sugerat cuiva să

citească canoanele, mai ales că nu văd ceva bun să iasă dintr-o asemenea lectură, exceptând cei care au reponsabilitatea de a le aplica (preoții, dar mai ales episcopii). De asemenea, există persoane care cu de la sine putere citesc aceste canoane, pentru ca mai apoi să atace episcopii Bisericii sau pe preotul lor paroh pentru că nu utilizează canoanele în mod corect. Rareori asemenea gânduri vin de la Dumnezeu. Oricine porneste pe acest drum, ar trebui să-și facă un proces de conștiință și să se asigure că nu trăiește într-o iluzie. În fond, cine i-a numit pe ei judecători? Acei puțini oameni care au fost chemați să ocupe aceste poziții în Biserică, le acceptă, sper eu, cu mare frică și evlavie, știind că ei vor fi cei judecați cel mai aspru. Mă bucur că nu sunt episcop (din mai multe motive) și multe lucruri referitoare la a păstori o eparhie mi se par înspăimântătoare. Starețul unei mari mănăstiri ortodoxe, pe care îl cunosc personal, a spus la un moment dat că cea mai mare temere a lui o are atunci când trebuie să dea cuiva canon de ascultare. Cei care găsesc în asta o plăcere, ar trebui să-și reexamineze amăgirea în care trăiesc (sau să-i lase pe alții să-i examineze).

Va îndemn din toată inima să citiți Sfinții Părinți sau cel puțin să citiți scrieri ale celor care s-au familiarizat cu Sfinții Părinți, care vor spicui din comorile lor și le vor împărți cu voi. Luați aminte la cei ce constant citează din Sfinții Părinți și sunt mereu generoși cu opiniile lor (ceea ce, bineînțeles, înseamnă că și acest blog trebuie citit cu o fărâmbă de scepticism). Mai ales, fiți atenți la cei ce îi citează pe Sfinții Părinți, dar îi critică constant pe alți ortodocși. Rareori acesta este un gând dat de Dumnezeu.

Majoritatea Părinților Bisericii sunt sfinți – ei nu ne scriu nouă din vreo zonă crepusculară. Când citiți scrierile Patristice (la fel ca atunci când citiți Noul Testament), cereți-i autorului să se roage pentru voi și să vă ajute să înțelegeți ceea ce citiți.

O scurtă listă a unor importante scrieri Patristice:

Sfântul Ignatie al Antiohiei – important mai ales pentru felul în care vedea el organizarea Bisericii primare și a Sfintelor Taine.

Sfântul Irineu din Lyon important mai ales pentru felul în care înțelege el rolului Sfintei Tradiții în Biserică, ca fiind primordial. Încercarea de a citi *Împotriva ereziilor* se va dovedi imposibilă sau, cel puțin, vă va da dureri de cap.

Sfântul Atanasie cel Mare – *Tratatul despre întruparea Cuvântului* este una din cele mai importante scrieri ale Bisericii primare și reprezintă baza înțelegerii noastre a ceea ce înseamnă mântuirea.

Sfântul Vasile cel Mare – *Despre Sfântul Duh* este o scriere scurtă, dar importantă. Scrieri secundare ale operei sale se pot dovedi extrem de folositoare.

Sfântul Grigorie Teologul – un apropiat al Sfântului Vasile. Multe din omiliile sale sunt cel puțin la fel de bune ca și ale Sfântului Ioan Gură de Aur.

Sfântul Grigorie de Nisa – mai greu de citit decât

fratele său, Sfântul Vasile. Citiți-l cu un îndrumar, asta dacă va încumetați la asemenea sarcină.

Sfântul Chiril al Alexandriei – merită a fi citit, cel puțin în scrieri secundare.

Sfântul Ioan Gură de Aur (Hrisostomul) – pentru mine predicile lui reprezintă un excelent comentariu al Noului Testament. Întotdeauna o lectură plăcută.

Voi mai adăuga acestei liste și alte titluri într-un alt articol. Iar sugestii referitoare la opere secundare Sfinților Părinți pe care unii dintre voi le considerați utile sunt întotdeauna binevenite în secțiunea comentariilor.

Voi încheia cu următoarea observație: creștinii ortodocși ar trebui să fie într-o oarecare măsură familiarizați cu unii din Sfinții Părinți și să aibe un adânc respect pentru toți aceștia. Dar sporirea întru cele duhovnicești ale lui Hristos nu provine într-o mare proporție din lecturi intense, ci din rugăciune neîntreruptă, post, milostenie și iertarea dușmanilor noștri. Dacă aveți “mintea sfinților Părinți” căutați să aveți “mintea lui Hristos”, cum este descris în Epistola către Filipeni 2:5-11. Sunt unul și același lucru.

Rostul ... Cont. de la pag 18

unui părinte duhovnicesc, pe un fond de familiaritate cuviincioasă, încredere și compatibilitate de afinități. Prin ascultarea de duhovnic creștinul se eliberează de duhul individualismului și se deschide iubirii lui Dumnezeu și aproapelui. În cadrul acestei frumoase legături sufletești, libertatea și judecata personală nu sunt știrbite și cu atât mai puțin anulate. Ascultarea de duhovnic este esențială pentru echilibrul și sfințirea vieții noastre. Ieșind din ascultare, ieșim implicit din comuniunea cu părintele duhovnic și în același timp de sub binecuvântarea lui Dumnezeu, devenim instabili și vulnerabili, cu mințile răvășite de gânduri. Sfinții Părinți recomandă „să ascultăm de duhovnic ca de Hristos, deoarece duhovnicul este glasul lui Hristos” (Sf. Siluan Athonitul).

Avem nevoie de bună rânduială și de echilibru interior, în existența noastră de creștini. Iar ascultarea de o persoană cu autoritate morală și viață duhovnicească pilduitoare, ca și deschiderea cu înțelegere, ascultând și punând la suflet frământările și nevoile semenului nostru, pot împlini și încununa profile ale creștinului autentic și respectiv ale slujitorului altarului, bineplăcuți lui Dumnezeu și agonisitori de virtuți mântuitoare.

Paul Stolnican

Duminica Cont. de la pag 19

această sărbătoare, ci a recunoscut-o – ea existând încă din secolul I în practica Bisericii – printr-un act oficial. Duminica nu este deci *impusă* ca sărbătoare nimănui, dar este *recomandată* în acest sens creștinilor.

Din cartea „Ghidul Creștinul Ortodox de Azi,” Humanitas, București – România, 1998, pag. 118-119.

FAMILIA CREȘTINĂ - UN MOD DE VIAȚĂ

Diac. dr. Cătălin Grumeza

Biserica Ortodoxă a acordat și acordă o importanță majoră căsătoriei și familiei creștine, deoarece de acestea depind nu numai destinul unei perechi, ci și al comunității umane în general, al unei națiuni și al unei Biserici locale care crește în orizontul eshatologic al Împărăției lui Dumnezeu. Căsătoria, cu roada ei firească, familia, se întemeiază nu numai pe necesitatea interioară de a trăi în comunitate, ci și pe comuniunea care există între Dumnezeu și omenirea pe care o iubește. De aceea, Biserica dă prioritate familiei față de toate formele de comunitate umană. Din punct de vedere teologic și eclesial, rolul familiei nu poate fi niciodată contestat.

Familia este celula din care s-a născut și pe care se bazează societatea omenească. Scopul ei este lărgirea împărăției lui Dumnezeu. Familia presupune comuniunea și aceasta nu e posibilă fără iubire. De aici se vede și relația intimă ce există între familie și creștinism: sufletul familiei este iubirea, inima creștinismului este iubirea.

Iubirea este o realitate adânc umană și de o așa complexitate, încât unii renunță la orice definiție, socotind cuvintele inutile și neputincioase. Iubirea nu se poate defini. Ea este tot atât de misterioasă ca și viața. De aici și diversitatea de aspecte aproape contradictorii ale iubirii. Căci cuvântul „iubire” este cel mai fluid, cel mai complex, mai vag și mai variat ca sens dintre toate cuvintele. Tendința fundamentală a iubirii este unirea, o unire totală, ființială. Dar această unire nu e tot una cu dizolvarea eului propriu în subiectul iubit.

Iubirea este creatoare: ea cheamă la viață, ea creează viața, ea îmbogățește viața. Iubirea, care realizează comuniunea dintre soț și soție, impune cu necesitate veșnicia sau indisolubilitatea acestei comuniuni și caracterul creator al ei. Există un raport pozitiv între iubirea familială și Dumnezeu, întrucât iubirea și familia creștină reprezintă trepte spre Dumnezeu, ca reflexe ale unor realități transcendente. Și Dumnezeu este izvor și putere transfiguratoare a vieții din familia creștină.

Sufletul familiei creștine este iubirea. Și în ea se reflectă măreția lui Dumnezeu. Iubirea însăși are ceva de „mare taină”, ea este o cuminecare din esențele vieții, unde se simte suflul creator al Divinității.

Familia este o comunitate a iubirii atunci când membrii ei râvnesc să deștrădăcineze toate viciile din viața lor și să-și împodobească sufletul cu toate virtuțile ce strălucesc în persoana lui Hristos. Doar familia creștină îi formează pe membrii ei prin căldura dragostei pe al cărei altar se aduce ca jertfă, prin excelență, dăruirea de sine. Nicăieri nu găsim resursele de răbdare, de iubire și de jertfelnicie ca la părinți.

Temelia și țința nevoii omului de om este iubirea. Omul trăiește ca mișcare esențială nevoia de a iubi și

de a fi iubit, pusă în acțiune, indiferent în câte forme se poate manifesta ea.

Nevoia de a iubi și de a fi iubit este nevoia unei persoane de altă persoană, pentru că numai o persoană poate iubi și numai de la ea se poate aștepta iubirea. Iar nevoia aceasta nu e trăită ca saturată niciodată. Ea e fără sfârșit. În Dumnezeu această nevoie e satisfăcută din veci în mod desăvârșit și într-o reciprocă dăruire desăvârșită.

Pentru că oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu, comuniunea persoanelor omenești în căsătorie se numește „cunoaștere”, nu în sensul de „știință” a celui alt, ci de expresie a prezenței ființei celui alt care ni se face ca dar, însă în dăruirea noastră totală spre el. Dăruindu-se bărbatului, ca el s-o cunoască, femeia acceptă să fie gândită, descoperită de cel cărui ea se dăruiește. La fel, soțul dăruindu-se soției ca să fie cunoscut, el este înțeles, priceput, descoperit și exprimat de și prin ea, după cum și ea se exprimă prin el. Nu numai gesturile trupurilor sunt cele care pun în lumină ceea ce este tainic în om, ci ele favorizează descoperirea persoanelor nu numai în cuvintele pe care le schimbă între ele, ci mai ales, în ceea ce este în ele unic (atât ca desăvârșire, cât și ca nedesăvârșire), unicitate pe care o acoperă materia trupului.

Iubirea, rod al celor două autodăruiri, nu aparține exclusiv nici unuia, nici celui alt dintre soți, ci deodată amândurora. Această iubire-cunoaștere rodește la rândul ei înțelegere, pace, dar, mai ales viață. În ambianța creată de iubirea ca dar, iubirea-cunoaștere și iubirea ca rod, cei doi, soțul și soția, capătă calitate de tată și de mamă, de unde și porunca lui Dumnezeu: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l supuneți” (Facere I, 28). Consecința cunoașterii, a iubirii și a unirii celor doi soți în inimă, în suflet și într-un trup este viața cea nouă, înțeleasă drept înnoire a vieții celor doi, dar și ca o nouă viață luată în considerație numerică, adică nașterea de prunci.

Căsătoria este un mod de viață, o expresie dinamică a iubirii cu adevărat libere de orice patimă, o chemare a omului concret, bărbat și femeie, să păsească împreună pe calea desăvârșirii. Ea reprezintă o instituție specific omenească, mediu favorabil cultivării și dezvoltării unor cerințe și calități specific omenești. Taină a libertății, pusă în slujba iubirii, căsătoria asigură naturii umane autenticitate și puritate.

Nu există relație între semeni mai adâncă decât aceea dintre bărbat și femeie, dacă ei sunt uniți așa cum ar trebui. Puterea iubirii între soți este cu adevărat mai mare decât orice pasiune. Unele dorințe pot fi puternice, dar aceasta, singura, nu cade niciodată.

Cont. la pag 24

Icoana Invierii ...

Cont. de la pag 20

Aceasta este imaginea consacrată de tradiția Bisericii noastre și ea face parte din învățătura ortodoxă asupra Învierii.

Am văzut până acum că icoana praznicului completează textele liturgice și formează cu acestea un întreg. „Trebuie pe drept cuvânt să vorbim despre o iluminare reciprocă” (Michel Quenot, Icoana – fereastră spre absolut, p. 38). Prin urmare, ca să patrundem semnificația actului iconic se cuvine să avem în vedere și alcatuirile care se citesc la Sfintele Slujbe. În caz contrar, riscăm să ne pronunțăm în continuare în favoarea unor reprezentări necanonice și deci să gresim întorcând spatele atât tradiției iconografice cât și celei imnografice. „Să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiata lumină a Învierii. Și, cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim zicând: Bucurați-vă!”

PSALMUL MIELULUI DE PAȘTE

“Ca pe un miel ce-l tunde ‘naintea junghierii’,
Așa gândea de Tine înălăcrămat Isaia.
Experții-l corectară, de-acord cu bărbierii,
Că nu tunzi mieluleșul de n-are păr ca oaia.

De Miel, nu de berbece, a scris în text profetul,
Nevinovat spre jertfă, de-ajuns nu-i fu cuțitul,
Ci urățindu-i blana, slujind, spurcând cu-ncetul,
Ca mielul întru toate va fi și Răstignitul.

“Zi pietrelor din cale pâini albe să devină!”
“Nu-s spre dărăbul burții, târând pe azi în mâine”,
Dar nu i-ai spus, Cuvântul Ți-l vei lăsa la Cină,
În Mielul ce se frânge în trup de om și pâine.

Hai, inimă, fântânii, dă-i rostul cumpănirii,
Găleata să-nțeleagă că-i slujnica Iubirii.

Dumitru Ichim
Kitchener, Ontario

Familia Creștină ...

Cont. de la pag 23

Dragostea este adânc sădită în ființa noastră. Neobservată de noi, ea face ca trupurile bărbaților și ale femeilor să se atragă, pentru că dintru început femeia a fost din bărbat și din femeie și bărbat, alți bărbați și femei s-au născut. Această dragoste dintre bărbat și femeie este puterea care ține societatea laolaltă.

Familia reflectă în constituția ei misterul Sfintei Treimi. După cuvântul Mântuitorului care a spus că „Tatăl și cu Mine Una suntem” (Ioan XIV, 9), în chip asemănător, bărbatul și femeia, prin căsătoria lor, alcătuiesc o singură ființă.

Dar așa cum Tatăl și cu Fiul rămân două persoane distincte, deși se împărtășesc din aceeași unitate a ființei divine, tot astfel bărbatul și femeia alcătuiesc prin căsătorie o singură ființă, rămânând totuși doi.

Neștirbită și adâncă unire dintre cei doi soți este strict necesară, întrucât Dumnezeu le-a rânduit pe toate cu înțelepciune. De aceea, Sfântul Apostol Petru, în epistolele sale dă unele îndrumări și în ceea ce privește raporturile dintre soți. El se adresează mai întâi soțiilor, zicând: „asemenea și voi femeilor supuneți-vă bărbaților voștri, pentru că, chiar dacă unii nu se pleacă cuvântului, să fie câștigați prin purtarea femeilor lor fără propovăduire, văzând de aproape viața voastră curată și plină de sfială” (I Petru III, 1-2).

În această comuniune ființială, în această dăruire de la suflet la suflet, se simte prezența pașilor lui Dumnezeu în sufletul creștinului. Pentru că a fi creștin înseamnă a gândi cu iubire, a vorbi cu iubire, a lucra cu iubire.

